మన లెనిన్.

తరిమెల నాగిరెడ్డి శతజయంతి ప్రచురణ

CI

మన లెనిన్

రచయితలు: రుత్‌షా
అలాన్ పామెట్కిన్

అనువాదం
తుమ్మల వెంకటరామయ్య

ఈ పుస్తకాన్ని 1942లో ఒకసారి, 1943లో ఒకసారి నాటి అవిభక్త కమ్యూనిస్టు పార్టీ పత్రిక ప్రజాశక్తి ప్రచురించింది. ఈ మూడవ ముద్రణను తరిమెల నాగిరెడ్డి మెమోరియల్ ట్రస్ట్ ప్రచురిస్తున్నది.

తరిమెల నాగిరెడ్డి మెమోరియల్ ట్రస్టు

ప్రజాశక్తి ప్రచురణ: 28

ప్రథమ ముద్రణ- 1942 జులై
ద్వితీయ ముద్రణ- 1943 నవంబరు

అర్థరూపాయి

రెండవ ముద్రణ- 2017 ఫిబ్రవరి

ప్రచురణ సంఖ్య: 72

కాపీలు : 1000

వెల : రూ. 25/-

తరిమెల నాగిరెడ్డి శతజయంతి ప్రచురణ
(1917-2017)

ప్రతులకు :

మైత్రీబుక్ హౌస్
జలీల్ వీధి, అరండల్ పేట, కారల్‌మార్క్స్‌రోడ్
విజయవాడ - 520 002.
సెల్ : 9848631604

వివరాలకు :

కార్యదర్శి
తరిమెల నాగిరెడ్డి మెమోరియల్ ట్రస్టు
37-13-26/1, బి.ఎమ్. రావు రోడ్
మొగల్రాజపురం, విజయవాడ - 520 010.
email : tnmtrust@gmail.com

మన లెనిన్

రుత్‌షా, అలాన్ పామెట్కిన్

అనువాదం

తుమ్మల వెంకటరామయ్య

ప్రజాశక్తి కార్యాలయం
గవర్నరుపేట; బెజవాడ

ముందుమాట:

లెనిన్ జీవితం గురించి ఎంత తెలుసుకున్నా ఇంకా అర్థం చేసుకోవాల్సింది మిగిలే ఉంటుందని ఈ చిన్న పుస్తకం చదివినపుడు తప్పకుండా మనకు అన్పిస్తుంది. లెనిన్ గురించి తెలుసుకోవడమంటే సుదీర్ఘ రష్యా విప్లవచరిత్ర గురించి, అందులోని ఆటుపోట్ల గురించి తెలుసుకోవడమే అవుతుంది. తమతమ దేశాల్లో విప్లవ పరిస్థితులకు అన్వయించుకోవడం, విప్లవ విజయంకోసం కృషి చేయడం అన్న కర్తవ్యం తమ ముందుంచుకున్న వారందరూ ఇలాంటి పుస్తకాలు చదవాల్సి ఉంటుంది .

వ్లాదిమిర్-లెనిన్ గానూ, బోల్షివిక్ రష్యా జాతిపితగానూ మారిన క్రమం; ఎన్నో ప్రవాసశిక్షలు, జైలుశిక్షలు అనుభవిస్తూ సుదీర్ఘకాలం రహస్యంగా ఉద్యమ నిర్మాణ కృషి సాగించిన తీరు ఈ పుస్తకంలో కన్పిస్తుంది. పార్టీని నిర్మించుకుంటూ, సిద్ధాంతపరంగా పెడధోరణులతో సంఘర్షణపడుతూ బోల్షివీకరించడంలోనూ; విప్లవం ఓడిపోయిందని చాలామంది గందరగోళానికి గురైనపుడు పరిస్థితిని సరిగా అర్థం చేసుకుని తిరిగి విప్లవం వైపుకి నడిపించడంలోనూ; లెనిన్‌లోని గొప్ప నాయకత్వ కళ, ఆయనలోని నైపుణ్యత కన్పిస్తుంది. లెనిన్ తర్వాత నాయకుడుగా స్టాలిన్ కేంద్ర కమిటీలో ముందుకొస్తున్న సమయంలో లెనిన్ 1924లో పార్టీ కాంగ్రెస్‌లకు హాజరవుతూనే చనిపోవడం, ఇదంతా..ఒక కథాకథనరీతిలో సులభశైలిలో రచయితలు మనకందించారు. అనువాదకుడు తుమ్మల వెంకట రామయ్యగారు మరింత సులభంగా తెలుగులో మనకు అందించారు.

ప్రజలతో ఉంటూ ప్రజల గురించి తెలుసుకుంటూ కార్మికుల ,రైతాంగ ఐక్యతే విప్లవానికి మార్గమని ప్రజల్ని చైతన్యపరుస్తూ నిరంతరం కఠోర శ్రమతో లెనిన్ మొదటి సోషలిస్టు రాజ్యస్థాపనకు చేసిన కృషిని ఈ పుస్తకం సులభంగా అర్థం చేయిస్తుంది.

అవిభక్త కమ్యునిస్టు పార్టీ పత్రిక "ప్రజాశక్తి" ప్రచురణగా 1942లో మొదటి ముద్రణ, 1943 నవంబర్లో రెండవ ముద్రణగా వెలువడిన ఈ పుస్తకాన్ని కామ్రేడ్ తరిమెల నాగిరెడ్డి శతజయంతి సందర్భంగా ట్రస్టు ప్రచురిస్తున్నది.

రష్యా గురించి, చైనా గురించి మాట్లాడాలంటే అవి ఎందుకు వెనుకపట్టు పట్టాయో సమాధానం చెప్పలేక తటపటాయించే కమ్యూనిస్టు కార్యకర్తలు ప్రపంచమంతా మనకు కన్పిస్తారు. అదే సందర్భంలో రష్యా, చైనా విప్లవ అనుభవాల్ని, గుణపాఠాలను త్రవ్వితీసి తమ దేశాల్లో విప్లవోద్యమాలకు అన్వయించుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్న శక్తులూ, పార్టీలు కూడా మనకు కనిపిస్తున్నాయి. పెట్టుబడిదారీ సంక్షోభాన్ని, దాని పొట్టలోనే దాగి ఉన్న దాని చావు రహస్యాన్ని ప్రజల వద్దకు తమదైన పద్ధతుల్లో చేరుస్తూ చిన్నగానో, సన్నగానో, కొన్నిచోట్ల పెనుగులాడుతూనో, పాలకవర్గాలతో సంఘర్షణ పడుతూనో ఉద్యమ శక్తులు సంఘటితం వైపు సాగుతున్నాయి. ఈ పరిస్థితుల్ని సావధానంగా అర్థం చేసుకోవాలంటే లెనిన్‌ని మరొక్కసారి చదవాలి. ఈ తరం తప్పక చదివి తీరాలి.

- ఎం. శ్రీహరి

మన లెనిన్

"ఓల్గా నదివొడ్డున సింబర్స్కు" నగరం. చీకటి పడుతోంది. యుల్యనావ్ ఇంటి రెండు గదులలో దీపకాంతి ప్రసరించుతోంది. ఒక గదిలో తండ్రి ఇల్యా కూర్చొనివున్నాడు. జారు రాజధానీ నగరం సెంటుపీటర్సుబర్గు నుండి వెలువడ్డ పత్రికలను చదువుతున్నాడు. అతడు స్కూళ్ళ సూపరెంటెండెంటు. బీద పిల్లలకు ఉచిత విద్య కావాలని గవర్నరుతో వాదించుతూ అప్పుడప్పుడు గడిపినట్లుగానే ఆ రోజు కూడా గడిపాడు. రష్యాలోని పట్టణాలలోను, పల్లెలలోను ఆ సంవత్సరం (1880) జరుగుచున్న దౌర్జన్యాలను కూడా చదువుతున్నాడు. విచారంతో తల పంకించాడు. దగ్గరగానున్న "ఓక్" టేబిల్ పైన టీ పాత్రలలో నీళ్ళు సలసల కాగుతూ, మర్మరధ్వని చేస్తున్నాయి.

మరో గదిలో తల్లి మేరియా "పియానో" వాయించుతోంది. పిల్లలు పాడు తున్నారు. నల్గురు పిల్లలు. అన్నా-వ్లాడిమిర్-మేరియా మిత్యా, తల్లి పియానో వాయించుతోంటే, పిల్లలు చిన్న మేకను గురించిన పాట పాడసాగారు:

"తోడేళ్ళు క్రూరమైన తోడేళ్ళు
పసికూనపై బడ్డాయి".........

పాపం అమాయక మేకను గురించి జాలిపడి చిన్న మిత్యా కన్నీళ్ళు విడువ కుండా ఉండలేకపోయాడు. వ్లాడ్‌మిర్‌కు- ప్రతివారూ అతన్ని వొలొడ్యా అని పిలిచేవారు- తమ్ముడు ఏడ్వడం తమాషాగా వుంది. వొలొడ్యాకు ఇప్పటికి 10 ఏళ్ళ పాటను చూచి ఏడ్చేరోజులు గతించిపోయినాయి. కాని తమాషా చేయడం అంటే అతనికి యిష్టం. మిత్యాకు దగ్గరగా వచ్చి తను ఎంతో దుఃఖ సూచకంగా పాడుతున్న గొంతును హెచ్చించ సాగాడు. భయం కలిగించేటట్లు ఈ క్రింది పాటపాడాడు.

"అవి మేకనంతా తినేశాయ్
కాళ్ళూ కొమ్ములూ మిగిలాయ్"

ఇది మిత్యాకు భరింపరానిదిగా వుంది. బిగ్గరగా ఏడ్వడం సాగించాడు. తల్లి పియానో వాయించడం ఆపి, కనిష్ట పుత్రుణ్ణి సమదాయించడానికి వచ్చింది. వొలోడ్యాను "తమ్ముణ్ణి ఏడ్పిస్తున్నావా వెధవా!" అని నెమ్మదిగా తిట్టింది.

వొలోడ్యా, తమ్ముణ్ణి కౌగలించుకొని చెవిలో యిలా వూదాడు: "ఏం ఫర్వాలేదు మిత్యా! సాషా తోడేళ్ళనన్నింటిని చంపేస్తాడుగా!" మిత్యా కన్నీళ్ళు తుడిచివేసి

నవ్వసాగాడు. నిజమే తమ్ముడూ! మాస్కో యూనివర్శిటీలో వున్న సాషా రష్యాలోని తోడేళ్ళనన్నిటినీచంపేస్తాడు. మేకలూ– గొర్రెలూ– కోళ్ళు అన్నిటికీ విముక్తి కలుగుతుంది.

బయటి తలుపును ఎవరో తట్టారు. చిన్నగా ఉత్సాహంగా ఉన్న వొలోద్యా తలుపు తెరవడానికి పరుగెత్తాడు. "హుర్రా! ఓ, వీరా," అని అరిచాడు. అతని ఈడు పిల్లే లోపల ప్రవేశించింది. వుత్త బీద దుస్తులు. ఆమె పేరు వినగానే, పేపర్లను అవతలపెట్టిన తండ్రివంకజూచి "గుడ్ ఈవినింగ్" అంటూ అభివాదం చేసింది. "గుడ్ ఈవినింగ్, వీరా" అంటూ అతడు బదులు చెప్పాడు.

"మీరు చెప్పినట్లుగానే వచ్చాను" అంది పిల్ల. ఇంతలో తల్లి ప్రవేశించి "గుడ్ ఈవినింగ్ వీరా, మీతండ్రి సమాచారం ఏమైనా తెలిసిందా" అని ప్రవేశించింది.

"ఆ త్వరలోనే ఇంటికి వస్తున్నాడు."

"ఇవాన్ బాగున్నాడా" అని వొలోద్యా అరిచాడు. ప్రతివారూ నవ్వారు. ఇవాన్, వొలోద్యాకు ముఖ్య స్నేహితుడు. వీరాకు బంధువు. పల్లెటూరిలో వుంటున్నాడు. కొకుష్కినోలో తన తాతగారిని వేసవిలో చూడబోయినపుడు ఇవాన్‌తో వొలోద్యా ఆటలాడాడు. ఇవాన్, ఇంత భూమి చెక్క (దానినే పొలం అంటారు వాళ్ళు) మీద పనిచేయని సమయములో ఆడుకుండే వాళ్ళు. వొలోద్యా, ఇవాన్‌కు దున్నడంలో సహాయపడ్డాడు. ఆవు పాలు పిండడంలో తోడ్పడ్డాడు. అతను ఏం మాట్లాడినా "ఇవాన్ ఇలా అన్నాడు, ఇవాన్‌కే ఇది తెలుసు..." అనే ధోరణిలో వుండేది. బీదరైతులెంత బాధపడేదీ ఇవాన్ వల్ల తెలుసుకున్నాడు. ధనిక రైతులు తోడేళ్ళు. అమాయక మేకలపైన పడేవి ఆ తోడేళ్ళు.

వీరాకు ఇవాన్ క్షేమసమాచారం తెలియదు. ఇవాన్ నుండి వాళ్ళకు ఉత్తరం రాలేదు. ఇవాన్ తన తల్లిదండ్రులకు ఉత్తరం వ్రాసిపెడుతుండేవాడు. కాని ఆమెకు తన మామ, అత్త, బావ ఇవాన్ మరింత అధ్వాన్న పరిస్థితులలో ఉన్నారని మాత్రం తెలుసు.

వీరా! ఇలారా," నీ పాఠాల సంగతి చూద్దాం" అన్నాడు వొలోద్యా తండ్రి. తన పిల్లల వంక తిరిగి "మీరు కూడా మీ పాఠాలు పూర్తిచేయండి" అని అన్నాడు.

"నాది పూర్తిచేశాను నాన్నా!" వొలోద్యా గంతులేశాడు.

"అప్పుడే!"

"ఆ. స్కూలులోనే" అంది తల్లి నవ్వుతూ.

"అయితే, ఇక్కడ కూర్చొని వీరాకు సహాయంచేయి." అన్నాడు తండ్రి.

వీరా తన కుటుంబాన్ని గురించిన కథ చెప్పడంతో పాఠం, దానిదారిని అది పోయింది. ఆ కథను వొలోద్యా తన ఆలోచనాపూరితమైన మనస్సులో పెట్టు కొన్నాడు. ఆ చిత్రాన్ని ఎన్నటికీ మరచిపోలేకపోయాడు.

వీరా తండ్రి నేతపనివాడు. అతనూ, అతని భార్యా ఒక పెద్ద నేతమిల్లులో పనిచేస్తుండేవారు. వీరా ఇంటివద్ద ఉండేది. ఇంటిని శుభ్రంగా వుంచేది. అయితేనేం. ఇల్లంతా ఖాళీ. కూతురు లేవకముందే తెల్లవారుఝామున అమ్మా, నాయనా మిల్లుపనికి వెళ్ళేవారు. వేసవిలో వీరా రణగొణధ్వనితో నిండిన ఇరుకు బజార్లల్లో ఆటలాడుతుండేది. వాళ్ళ తల్లిదండ్రులు ఫ్యాక్టరీలలోను, మిల్లులలోను పని చేస్తుండేవారు. చలికాలములో ఇంటిలోపలే కూర్చొనేది. బయటికి పోవాలంటే అమిత చలి. ఆమెకు వెచ్చని కోటుగూడా లేదు. చెప్పులు తెగిపోయాయి. కోటూ, చెప్పులూ కొనిపెట్టేటంతగా చాలినంత డబ్బు ఆమె తల్లిదండ్రులు సంపాదించలేదు.

సిబర్స్కులో చాలా మంచి వీధులున్నాయి. ఒకరోజున, వీరా, వొలోద్యా ఇద్దరూ అన్నిట్లోకీ మంచి వీధిలో నడుస్తున్నారు. "ఎంత వెడల్పుగా వుంది. ఎంత పరిశుభ్రంగా వుంది.!" అన్నది వీరా. ఆ బ్లాకులో కల్లా పెద్ద యింటిని తోట ఆకర్షవంతం చేస్తోంది. "చూడు! పూలు అందంగాలేవూ?" అని అరచింది వీరా.

"ఈ యింట్లో వుండేది ఎవరబ్బా" అన్నాడు వొలోద్యా.

"మా అమ్మా, నాయనా పనిచేస్తున్నారే, ఆ మిల్లు యజమానిది." అంది వీరా.

వొలోద్యా ఆశ్చర్యచకితుడయ్యాడు. ఈ ఇంటికీ, వీరా ఇంటికీ అంత భేదమా! వీరా ఈడుపిల్ల ఒకతె వరండాలోకి వచ్చింది. మంచి అందమైన తెల్లని దుస్తులు ధరించింది. పెద్ద రబ్బరు బొమ్మ ఒకటి పట్టుకొచ్చింది. వరండాలో ఒక మంచి బైస్కిలు వుంది. వొలోద్యా ఈ పిల్ల వంక, తర్వాత వీరా వంక చూచాడు. వీరా బక్కపల్చగా వుంది. దుస్తులు రంగు మాసిపోయి అంచులు చిరిగిపోయి వున్నాయి. వీరాకూడ ఆ ధనికుని మిల్లులో ఆ ధనికుని కూతురుకోసం పని చేయాలసి వుంటుంది త్వరలోనే.

వేసవికాలం. భగ్గున మండుతోంది. చరణాకోలుతో కొట్టే యజమానిలా సూర్యుడు వేడి కిరణాలతో కొడుతున్నాడు. వర్షం లేనేలేదు. పట్టణాలలో కార్మికునికి ఊపిరి పీల్చడమే కష్టంగా వుంది. వీరా తల్లిదండ్రులూ పనిచేసే మిల్లులో బయటికంటే కూడా వేడిగా వుంది. యిక వీరా మామ, అత్తా, బావ వున్న పల్లెటూరి సంగతి మరీ అధ్వాన్నం. ఇవాన్, అతని తల్లిదండ్రులు షావుకారి పొలాల్లో పనిచేస్తుంటారు. చలికాలపు మంచుగడ్డలు కరిగిపోగానే, ప్రతిరోజూ

వాళ్ళు పొలం వెళ్ళి పని చేసేవారు. విత్తులు వేయడం, భూమిని పాతకాలంనాటి బరువాటి నాగళ్ళతో దున్నడం ఇదీ వారి పని. ఇవాన్ వాళ్ళతోనైనా పనిచేసేవాడు. లేదా తమ బీడుభూమిని కాపలా గాయడానికో, అవుపాలు పిండడానికో ఇంటివద్ద ఉండిపొయ్యేవాడు. ఆ ఆవంటే వాళ్ళకెంతో యిష్టం. తమకు తింటానికే సరిగ్గా దొరక్కపోయినా ఆ ఆవును ఎలాగో కష్టపడి పోషిస్తుండేవారు.

ఒకరోజున వాళ్ళంతా తమ గుడిసెలో కూర్చునివున్నారు. ఎవరో తలుపు తట్టారు. భూస్వామి మగతాకోసం ఒక మనిషిని పంపాడు. ఇవాన్ తండ్రి దగ్గర డబ్బులేదు. కొన్నిరోజులు ఆగమని ఆయన బ్రతిమాలాడు. "నీవు చెల్లించక పోయావా, నీ ఆవును తీసుకుపోయి అమ్మేస్తాను" అని గద్దించాడు షెరీఫ్. "నీవు మా ఆవును తీసుకుపోతే మా పిల్లాడికి పాలుండవు," అన్నాడు ఇవాన్ తండ్రి.

"ఆవునుయిస్తే ఈయండీ, లేకపోతే మిమ్మల్ని, జైలులో పెడతాను" అన్నాడు. షెరీఫ్. అవును తోలుకుపోయాడు.

తల్లి ఏడ్చింది. ఇవాన్ కూడా ఏడ్చాడు. ఆవును తోలుకెళ్ళడం వాళ్ళకెంతో కష్టం కలిగించింది.

ఇలాగే డబ్బులేని ఇతర రైతులు కూడా తమ తమ వస్తువుల్ని వదులుకోవలసి వస్తుంది. ఆ గ్రామ రైతులనుండి, ఇతర గ్రామాల రైతుల నుండి షెరీఫ్ ఇలాగే పట్టుకెళ్ళారు. ఒకళ్ళ దగ్గర గుర్రాన్ని, మరొకరిదగ్గర గొర్రెల్ని, యింకొకరి దగ్గర పశువుల్ని, ఇలా రైతులు ఏమి చెప్పడానికి కూడా జడిసేవారు. కాని చిరకాలం నుండి వాళ్ళ పశువుల్ని ఎలా తీసుకుపోతున్నారో వాళ్ళకి జ్ఞాపకం వుంది. వాళ్ళ హృదయాల్లో క్రోధాగ్ని రాజుతోంది.

గ్రామ సమీపంగా భూస్వామికి పెద్ద అందమైన భవనం వుంది. తెల్లగా సున్నం గొట్టిన ఇల్లు లోపల మెత్తని తివాచీలు, మంచి బొమ్మలూ వున్నాయి. ఇంటిచుట్టూ పెద్దతోటా, తోటచుట్టూ ఇనుప కంచె వున్నాయి. వేసవిలో భూస్వామి ఈ భవనంలో వుంటాడు. చలికాలంలో ఉండేందుకు అతనికి మరో వెచ్చదనం కల్గించే భవనం కూడా వుంది. వేసవిలో చల్లదనం కల్గించే మరో భవంతి కూడా వుంది. ఇవాన్, అతని తల్లిదండ్రులు, వాళ్ళ ఆవూ, అందరూ ఒకేగదిలో వుండే వాళ్ళు. తాము పనిచేసే భూస్వామిదే ఆ అందమైన తోటా, ఆ పెద్ద ఇల్లూ. పొలాలు, మైదానాలు కూడా ఆ భూస్వామియే. ఇంకా ఇవాన్ తన తల్లిదండ్రులతో వుంటున్న గుడిసె, గడ్డిచాపల గుడిసె, ఆవూ ఇవన్నీ ఆ భూస్వామివే. రైతులందరి గుడిసెలూ భూస్వామివే. ఆవుతో సహా అతనిదే. ప్రతి వేసవిలో భూస్వామి తన పెళ్ళాంతోను, కొడుకుతోను ఇక్కడికి వస్తాడు. కొడుక్కి ఇవాన్ ఈడే వుంటుంది.

కాని అతగాడికి ఇవాన్ కలగంటానికయినా సాహసించని అనేక రకాల వస్తువులుండేవి.

"ఏయ్ ఇవాగో నాకు రబ్బరు బొమ్మలూ, పంచదార బిళ్ళలూ, బొమ్మల పుస్తకమూ, వున్నాయి చూడు." అంటూ ఆ ధనికుని బిడ్డడు కంచె లోపల వుండి ఇవాన్‌ను ఏడ్పిస్తుండేవాడు.

ఇవాన్ ఆశ్చర్యంతో ఏమీ చెప్పలేక పోయేవాడు. ఆ బొమ్మల పుస్తకం వంక అదే పనిగా చూసేవాడు.

ధనికుని బిడ్డడు "నాకో స్వంత గుర్రం వుంది. నదిలో ప్రయాణం చేయడానికి నాకో స్వంత బోటు కట్టిస్తున్నారు, నీకేముంది." అని మళ్ళా అన్నాడు.

ఇవాన్, ఆడుకొనేందుకు తనకేమీ లేవని చెప్పబోయేముందే, ఆ బిడ్డని తల్లి పెద్ద బండగా వుంటుంది. తన కొడుకుని పిలచి, రైతు కుర్రాడితో మాట్లాడినందుకు తిట్టింది.

పట్టణంలో యజమాని ఎక్కువ లాభాలు కావాలని కోరాడు. అతని భార్య చలికాలంలో కొత్త ఫర్ (బొచ్చు) కోటు, వసంతకాలానికి మరో క్రొత్తబగ్గీ కావాలని కోరింది. ఇక కూతురుకు క్రొత్త ఫ్రాక్ (గౌను) కావలసి వుంటుంది గదా! కోటూ, బగ్గీ, ఫ్రాక్ ఎవరిస్తారు? కార్మికులు వాళ్లు ఇంకా ఎక్కువ వస్తువులు తయారు చేయాలి. యజమాని కార్మిక ఫోర్‌మెన్‌ను పిలిచి "కూలీలను ఇంకా తొందరగా పనిచేసేటట్లుచేయి" అని ఆజ్ఞాపించాడు. ఎక్కువ గంటలు పనిచేయాలి అని నోటీస్ అంటించాడు. జీతంలో కోత కోశాడు.

పల్లెటూళ్ళలో, రైతుల బీడుభూమిలో పంట పండటం లేదు. ధనిక భూస్వామికి ఏ చింతా లేదు. అతని భూములు యిర్రిగేషన్ సహాయంవల్ల తడుస్తున్నాయి. రైతులు అతనివద్దకు వెళ్ళి సహాయం చేయమని ప్రార్థించారు. భూస్వామి భుజాలు ఎగురవైచి "మతగురువుల్ని అడగండి." అన్నాడు. వర్షం కురవడానికిగాను మత గురువులకు ఇదివరకు ముడుపులు చెల్లించారు. ఇవాన్ తండ్రి "ప్రార్థనలవల్ల వర్షం కురవదు. ప్రార్థన మా అవును మా కిప్పించదు" అని అన్నాడు. రైతులు తమ పెద్ద పెద్ద పవిత్ర విగ్రహాలు పొలాలకు తీసుకు వెళ్ళారు. ప్రార్థన చేశారు. తమ నుదుళ్ళు బీటువారిన భూమిని తాకేట్టు సాష్టాంగపడ్డారు. కాని వర్షం కురవలేదు. ఆకాశం నిర్మలంగానే వుంది. ఒక్క వర్షపు చినుకయినా పడలేదు. పంటలేదు. బీదరైతులు మలమల మాడుతున్నారు. అయినా భూస్వామి, తనకొట్లలో ధాన్యం నిల్వపోశాడు. ప్రజలు వాటివంక వేలెట్టి చూపేవారు. తలలు పంకించేవారు. "ఆయన మనకి వర్షం ఈయలేక పోయాడు. నిజమే. కాని తింటానికి కాస్త ధాన్యం తప్పకుండా ఇస్తాడు. ఆయనకి కావలసినంత వుంది." మైదానం దాటారు.

ఇనుపగేటు తెరిచారు. ఆ పెద్ద తెల్లటి బంగళా ముందు నిలబడ్డారు. టోపీలు (హేట్స్) తీసి నమస్కారం చేశారు. భూస్వామి చాలా గొప్పవాడుగాదూ! మరి అయనకి ఏదిబడితే అది కొదువలేకండా ఉంది గదూ, ఆయన గొప్పవాడు.

"నేను మీకేం ఈయను" గర్జించాడు భూస్వామి. "అంతే"

ఇవాన్ తండ్రి ముందుకొచ్చాడు. అతని రక్తం ఉడుకెత్తుతోంది. "మాదే మేము అడుగుతున్నాం. మీరు భూమి నేమైనా దున్నారా? మీరేమైనా విత్తులు చల్లారా? మేం మాచేతులారా దున్నాం, విత్తులేశాం" అని అన్నాడు.

"నిజం నిజం" అని అరిచారు రైతులు.

భూస్వామి మండిపడ్డాడు. "నీకు బుద్ధిచెపుతాను" అని అన్నాడు. ఇవాన్ తండ్రిని అరెస్టు చేయించాడు. తక్కిన రైతులను కొరడాలతో కొట్టించాడు.

పట్టణంలో కార్మికులు బానిసత్వ బాధను సహించలేక పోతున్నారు. వీరా, అమ్మా! "ఆకలిగావుందే, ఏమన్నా తింటానికిలేదూ?" అని అంది. వీరా తండ్రి దగ్గరవున్న మరో కార్మికునితో ఇలా అన్నాడు. "ఇంకా ఇలాగే కొనసాగడానికి వీల్లేదు. మన పిల్లలు పస్తుంటున్నారు. కామ్రేడ్, మన పిల్లలకోసం మనం పోరాడాలి. మనం గనుక అసమ్మతి తెలియజేయక పోతే ఇంకా తక్కువ జీతాలతో మరింత అధ్వాన్నపు బానిసలమయిపోతాం. మనం అంతా కలిసివుంటే మనం బలంగా వుంటాం."

కార్మికులు పని మానివేశారు. చక్రం తిరగడంలేదు. పనిముట్లు క్రింద పడ వేసారు. న్యాయమైన పని గంటలకోసం, తగిన జీవిత భృతికోసం కార్మికులు సమ్మెచేశారు. ఒకరోజు గడిచిపోయింది "ఓ వాళ్ళే వస్తారు" అని పకపక నవ్వాడు యజమాని. రెండురోజులు గడిచాయి. "వాళ్ళే వస్తారు." అని ముఖం చిట్లించాడు యజమాని. ఒక వారం రోజులు గడిచాయి. "రండిరా! అంతా సక్రమంగా సరిపెడతానుగా" అని చిరునవ్వు నవ్వాడు యజమాని. మూడు రోజులు గడిచాయి. "ఊఁ వాళ్ళే వస్తారు" అని పండ్లికిలించాడు యజమాని. కాని కార్మికులు తెలివి గలవాళ్ళు. వాళ్ళు దగాపడరు.

"మిమ్మల్ని పనిలోకి వచ్చేట్టు చేస్తాను" అని మొరిగాడు యజమాని. వీరా ఇల్లును పోలీసులు ముట్టడించారు. తల్లిని ఒక ప్రక్కకు త్రోశారు. బిడ్డను కాలితో తన్నారు. తండ్రిని జైలుకు తీసుకుపోయారు. "నీవు నాయకుడివి. నీవే ఈ సమ్మెను ప్రారంభించావు. దానికి అనుభవిస్తావులే" అన్నాడు జడ్జి. ఇంకా చాలామంది అరెస్టు గావించబడ్డారు. జారు సేవకులు ధనికుల సేవకులు.

వొలోద్యాకు ఈ కథలన్నీ బాగా తెలుసు. అవన్నీ నిజమైన కథలు. అతని హృదయంలో గాఢంగా చొచ్చుకుపోయిన కథలు. స్కూళ్ళలో నేర్పిన సన్యాసుల

కథలకంటేనూ, దాది చెప్పిన పిట్టకథలకంటేనూ కూడా బాగా వీటిని జ్ఞాపకం పెట్టుకొన్నాడు. ఏ కథల పుస్తకంలోని నాయిక కంటే గూడా వీరాయే అతనికి గొప్ప వ్యక్తి. ఆమె తండ్రి సమ్మెచేశాడు. అతడు ధైర్యంగల కామ్రేడ్. కాబట్టి, అతన్ని వాళ్ళు జైలులో పెట్టారు.

"ఇంటికి త్వరలోనే రాబోతున్నాడు" అన్నది వీరా సంతోషంతో. "మళ్ళీ ఇంకో సమ్మె నడుపుతాడు" అని చేర్చింది సగర్వంగా.

ఆ ఔను! వీరా తండ్రి గొప్పవీరుడే కాని, వీరులందరిలోను గొప్పవీరుడు తన అన్న 'సాషా'.

వేసవి సెలవులు వచ్చాయి. వాటితోపాటు అన్న సాషా కూడా వచ్చాడు. వొలోద్యా అన్నకోసం ఎంత వేచియున్నాడను కొన్నారు. తండ్రితో అప్పుడప్పుడు ఆడుకొన్నట్లుగానే అన్నతో చదరంగం ఆడవచ్చు. అన్నతోపాటు అడవులకి వెళ్ళ వచ్చు. అన్న అక్కడ మొక్కలూ, పురుగులూ ఏరతాడు. సాషా నేచురలిస్టు. విద్యార్థి మీటింగులను గూర్చి సాషా చెబుతాడు. సాషా తనకి ఆదర్శప్రాయుడు. "నేనుకూడా పెద్దయ్యాక, అన్న సాషాలాగా కావాలి" అనుకొనేవాడు వొలోద్యా.

ఆఖరికి బండి యింటిదగ్గరకు రాగానే, వొలోద్యా అన్న మెడను కౌగలించు కొన్నాడు. "నీవు రావనుకొన్నాను" అని అరిచాడు.

సాషాను చూడటానికి ఆ సాయంత్రం ఎవరో బంధువులు వచ్చారు. పీటర్సుబర్గ్ (ఇప్పటి లెనిన్‌గ్రాడ్) రాజకీయ ఆందోళనను గురించి సాషా చెప్పాడు. "రోజు రోజుకూ ప్రజల దుస్థితిని గురించి విద్యార్థులు తెలుసుకొని మేల్కొంటున్నారు. "ప్రజల స్వాతంత్ర్యంతో కట్టుబడే మా స్వాతంత్ర్యం వుంటుందని మాకు తెలుసు. కాని జార్.... అతని గూఢచారులు... మా మధ్యనే వున్నారు" వొలోద్యా కళ్ళు ఇంతచేసుకొని, చెవులు నిక్కపొడుచుకొని విన్నాడు. తల్లి కొంచెం కంపించడం అతడు చూశాడు. కాని ఆమె ఏమీ మాట్లాడలేదు. తల్లిని జూచి వొలోద్యా గర్వ పడతాడు.

"రష్యా, జారులేకుండా విముక్తి చెందితే!" అన్నాడు సాషా. వచ్చిన అతిథులలో ఒక లేడీ డాక్టర్ వుంది. ఆమె ఇలా అంది. "మనం పూర్తిగా మార్పుచేయాలి. పెట్టుబడిదారులను వదలించుకోవాలి".

జైలు నుండి విడుదలై వచ్చిన వీరా తండ్రి "ఉన్నకొద్దీ ఇంకా ఇంకా కావాలంటారు యజమానులు" అని అన్నాడు.

ఫలహారమూ, టీ తెచ్చారు. సంభాషణ సంతోషంగా తమాషాలలోకి మారింది. వొలోద్యా డాక్టర్ చేతినితాకి ఇలా అన్నాడు. "డాక్టర్‌గారూ, మీకు తెలుసుగా, నేను జబ్బు మనిషిని".

వొలోద్యా తమాషాగా మాటాడుతున్నాడని డాక్టర్ అనుకొంది. చాలా సీరియస్‌గా ముఖంపెట్టి అతని నాడిచూచి అడిగింది. "ఏంటి జబ్బు?"

రోగి జవాబిచ్చాడు, "నాకు సంతృప్తి అనేదే లేదు. బిస్కట్టులు తిన్నకొద్దీ ఇంకా తినాలనిపించుతుంది. బహూశా నేను పెట్టుబడిదారుణ్ణేమో." అందరూ నవ్వారు. సాషా, వొలోద్యా మీదికి ఉరికి "అయితే దానికి ఒకే మందువుంది. అది విప్లవమందు. రోగిని బయటపారేయాలి" అని తమ్ముణ్ణి చుట్టుచుట్టి మరోగదిలో పారేశాడు. తక్కినవాళ్ళందరూ నవ్వుతూ ఒకళ్ళకొకళ్లు పేర్లు పెట్టుకొంటూ కూర్చున్నారు.

వాళ్ళందరూ మార్చి ఉత్సవంలోనికి వెళ్ళారు. పక్షుల్ని కొనడం, వాటిని స్వేచ్ఛగా వదలివేయడం ఆ పండుగకు ఒక ఆచారం. వొలోద్యాకు ఈ ఆచారం అంటే భలే ఇష్టం. పక్షిని కొనడానికి వాళ్ళ అమ్మ కొన్ని డబ్బులు ఇస్తుంది. వొలోద్యా దానిని పంజరంలోపెట్టి, ఆ తర్వాత దానిని స్వేచ్ఛగా వదలివేస్తాడు. ఈసారి వొక చిన్నపక్షిని (టిటిమౌస్) కొని పంజరంలో పెట్టాడు. కాని దానికి మేతా నీళ్ళు వేయడం మరచిపోయాడు. పాపం అది చచ్చి ఊరుకుంది. విచారమూ, తీరని అవమానమూ అతన్ని కదల్చివేశాయి. "ఇక ఎప్పుడూ పక్షిని పంజరంలో పెట్టను" అని ఏడ్చాడు.

ఆటల్లో, పనిపాటల్లో వొలోద్యా మానవ ప్రపంచాన్ని గురించి నేర్చుకొన్నాడు. మానవులు పడే బాధలను తెలిసికొన్నాడు. ఒకరోజున పెద్ద విచారం వచ్చిపడింది. అకస్మాత్తుగా అతని తండ్రి చనిపోయాడు. సాషా, తక్కినవాళ్ళూ పీటర్సుబర్గులో వున్నారు. వొలోద్యా ఒక్కడే ఇంటిలో మగపురుగు. తల్లి దుఃఖాన్ని ఉపశమింపజేయ డానికి విచారంలోనే నవ్వాడు. ఆమెకు సహాయంచేయడానికి ఎల్లప్పుడూ ఆమె దగ్గర వుండేవాడూ, పనిచేసేవాడు, వార్తలు తెలియజేసేవాడు. అతని పెద్ద అక్క అన్నా పట్టణంనుండి వచ్చింది. ఆమె అక్కడ చదువుతోంది. వొలోద్యా లాటిన్‌లో మంచి తెలివిగల విద్యార్థి. ఉన్నత విద్యకోసం అన్నా లాటిన్‌లో కృషిచేయాలి. వొలోద్యా ఆమెకంటే చిన్న అయినా ఆమె చదువులో సహాయపడ్డాడు.

"నీవు చాలా మంచి ఉపాధ్యాయుడవు, వ్లాడిమీర్" అన్నది అన్నా అతనికి పెట్టిన పేరుతో పిలుస్తూ.

"అయితే నన్ను ఇకనుండి, ప్రొఫెసర్ వ్లాడిమీర్ఇల్యిచ్ యుల్యనావ్‌గారు అని పిలువు".

"ఇల్యిచ్, నీవు తండ్రికి దగిన కుమారుడివి. మన నాన్న కూడా మంచి ఉపాధ్యాయుడే సుమా" అని, అక్క చెవిలో ఊదింది.

"ఆయన హృదయమున్న మనిషి, మెదడువున్న మనిషి" అక్కా తమ్ముడూ, సెంట్‌పీటర్సుబర్గును గురించి, అక్కడ కార్మికులగురించి, అన్న సాషానుగురించి

మాట్లాడుకొనేవారు తరుచుగా. "వ్లాడిమీర్! అన్న చాలా ధైర్యశాలి, కాని అతని ప్రాణం గురించి భయపడుతున్నాను."

"ఓ, సాషాను ఏదీ దెబ్బకొట్టలేదు," అని బిగ్గరగా అన్నాడు వ్లాడిమీర్ఇల్యిచ్. అన్నా పీటర్సుబర్గుకు తిరిగి వెళ్ళింది. సాషా ఏదో ప్లానులతో నిండా తలమునిగి వుండటం ఆమె చూచింది. అతనితో కూడా వుండిపోయింది. విద్యార్థులు రైతులకు, కార్మికులకు సహాయం చేయలనుకొన్నారు. "అందరిలో కల్లా జార్ ధనిక భూస్వామి, ఇతర భూస్వాములకు రైతులను దోపిడీ చేయడంలో సహాయపడుతున్నాడు. సమ్మెచేసినవారిని జైలులో పెట్టేది అతని పోలీసులే. అతని కొసక్ సైన్యాలు యూదులను హత్యగావించుతున్నాయి. మనం జారును చంపాలి" అన్నాడు సాషా.

విద్యార్థులు భూమి అడుగు కొట్లలోనూ, మేడల చివరి అంతస్తు గదులలోను రహస్యంగా కుట్రచేస్తుండేవారు ఇతరులు నిద్రపోయేప్పుడు. రాత్రిళ్ళు వారు కలిసికొని ఏమిచేయాలో ప్లాను వేసుకొనేవారు. సాషా వారికి నాయకుడు. సాషా తన చెల్లెలు అన్నాతో, జార్ చక్రవర్తి వింటర్ భవనాన్ని దాటి వెళ్ళినప్పుడల్లా ఇలా అనేవాడు. "బానిసత్వానికీ, ఆకలి మంటలకూ కారణం దాని లోపల వుంది. ప్రజల దౌర్భాగ్యదశకు కారణమైనదాన్ని మనం నాశనం చేయాలి. జారుని చంపాలి."

మూడవ అలెగ్జాండర్ అప్పటి జార్. రెండవ అలెగ్జాండర్‌ను టెర్రరిస్టు ధైర్య శాలుల ముఠాలో ఒకరు చంపివేశారు. కాని మూడవ అలెగ్జాండర్ పరిపాలనలో కూడా పరిస్థితులు అంత అధ్వాన్నంగానే వున్నాయి. ఎక్కడ ప్రజలు సమకూడినా అక్కడ పోలీసులు ప్రత్యక్షం. మీటింగు నుండి వెళ్ళే వాళ్ళను పట్టుకొని అనేక ప్రశ్నలు వేసేవారు. ఒక్కసారి జార్ ప్రజల నోటికి తాళం వేయాలనుకొన్నాడు. అందుచేత స్వాతంత్ర్యం అనే పదం ఉచ్ఛరించడానికి వీల్లేదు. సాషా, అతని మిత్రులూ, వారి ప్లాను బయట పడితే చిత్రహింసకూ, మత్యువుకూ పాల్పడాలి. కాని మృత్యు భయంగాని, చిత్రహింస భయంగాని వారినాపలేకపోయింది. వారు జార్‌ను చంపే దినమూ, గంటా నిశ్చయించుకొన్నారు.

ఒక రోజున, వొలోద్యాను క్లాసు నుండి ఇంటికి పిలిచారు. హైస్కూలులో అతనికిది ఆఖరు సంవత్సరం.తమ కుటుంబ స్నేహితురాలు ఒక ఉపాధ్యాయిని నుండి ఒక చీటి వచ్చింది. ఆమె అతనికేదో చెప్పవలసిన వార్త వుంది. వొలోద్యా దగ్గరకు రాగానే, ఆమె అతన్ని ధైర్యం వహించమంది. పీటర్సు బర్గులోని అతని బంధువులనుండి ఒక ఉత్తరం వచ్చింది. అతని ముఖం గంభీరాకృతి దాల్చింది. అతని చేతి వ్రేళ్ళు అరచేతులను నొక్కుతున్నాయి. "సాషా జారుకు వ్యతిరేక కుట్ర సందర్భంలో అరెస్టయ్యాడు. అన్నా కూడా అరెస్టయింది." అని చదివాడు.

స్నేహితురాలు కుర్రవాడి ముఖం పరీక్షించింది. "ఇతడు ఇంక చిన్న వొలోద్యా కాదు, ఇతడు జ్ఞానమొచ్చిన మనిషి. ఇతడు వ్లాడిమీర్ఇల్యిచ్" అని అనుకొంది.

వ్లాడిమీర్ఇల్యిచ్ ఉత్తరం చూచి, కళ్ళు పైకెత్తాడు. దృఢ స్వరంతో ఇలా అన్నాడు. "గడ్డు విషయం, సాషాకిది ఆపదగా అంతమవ్వచ్చు."

తల్లికి చెప్పవలసిన బాధ్యత వ్లాడిమీర్‌ది. ఈ కర్తవ్యాన్ని నెరవేర్చడానికి ధైర్యం వహించాడు. అమ్మా! సాషాకు ఆపద వచ్చింది. తల్లి రెండుచేతులూ గట్టిగా పెనవేసింది. "ఆమె చాలా ధైర్యంగలది" అని గర్వపడ్డాడు. వ్లాడిమీర్, "మరి అన్నా?" ప్రశ్నించింది తల్లి. "ఆమె కూడా" అని జవాబిచ్చాడు కొడుకు.

ప్రయాణ సన్నాహంలో తల్లికి సహాయపడ్డాడు. ఆమెతోపాటు స్టేషన్‌కు వెళ్ళాడు. ఇంటికి తిరిగి వెళ్ళుతూ ఇలా ఆలోచించడం మొదలెట్టాడు. "సాషా ఇంకేం చేయగలడు. అది తప్పనిసరి. అతడు దానిని చేయక తప్పదు". త్రోవలో వీరాను కలుసుకొన్నాడు. జరిగిన విషయం చెప్పాడు.

"మీ అన్న అద్భుతమైన యోధుడు అంది ఆమె".

అతడు జవాబు చెప్పలేదు. కాని "అన్న తెలివిగల యోధుడేనా?" అని ప్రశ్నించు కొన్నాడు తనలోతాను.

"సాషా, రానున్న విప్లవాన్ని చెప్పే దూత అని మా నాన్న అంటాడు" "అవును; సాషా, రానున్న స్వాతంత్ర్యదినాన్ని చెప్పే దివ్యదూత" అని మనస్సులో అను కొన్నాడు.

అతడు, లేడీ డాక్టరుతో సాషా అరెస్టును గురించి చెప్పినపుడు ఆమె తలపంకించి యిలా అంది. "చాలా ధైర్యశాలి, కాని ఒంటరిగా బాంబు, తుపాకీ తీసుకొని వెళ్ళడం పనికిరాదు. జారు, అతని ధనిక ప్రజలు కార్మికుల్ని చంపవచ్చు. అయినా వాళ్ళంతా స్వేచ్ఛగానే తిరుగుచున్నారు. జారునూ, దోపిడీచేసే ధనికుల్నీ వదిలించు కోవాలంటే కార్మిక, కర్షకులు కలిసి పోరాడాలి. వారంతా కలిసి భూస్వాముల పరిపాలనను, జారు పరిపాలనను, మిల్లు యజమాన్ల పరిపాలనను సమూలంగా నాశనం చేయాలి."

ఇంటి మధ్య చిన్నపిల్లలు మేరియా, మిత్యా ఏడవడం సాగించారు. వాళ్ళను సంతోష పెట్టడానికి, వాళ్ళతో వ్లాడిమీర్ ఆటలాడేవాడు. పరిష్కరించమని కొన్ని పజిల్స్ వేసేవాడు. తానూ ఇంతలో సాషా సమస్యను పరిష్కరించ ఆలోచిస్తున్నాడు ఒక ప్రక్క. అతనికి సమాధానం తెలుసు. "రైతులు, కూలీలు, సైంటిస్టులూ, స్వతంత్ర ప్రపంచం కోరే వారంతా జారునేగాక, వీరాలాంటి, ఇవాన్‌లాంటి కూలీలను తక్కువ జీతంతో క్రూరమైన శ్రమభారంతో పీడించే యజమానులను, బ్యాంకర్లను, భూస్వాములను కూలద్రోయడానికి ఏకంకావాలి".

తల్లి తిరిగి వచ్చింది. ఘోరమైన వార్త చెవిని బడవేసింది. "సాషా చనిపోయాడు. ఉరి తీశారు". వ్లాడిమిర్ వణికిపొయ్యాడు. "జీవితాన్ని అంతగా ప్రేమించిన ధైర్యశాలి నా సోదరుడు." ఆ రోజును వ్లాడిమీర్ ఎన్నడూ మరచిపోలేదు.

"అన్నా! మీ తాతగారి వద్ద కొకుష్కినోలో ఉండవలసివుంటుంది"అన్నది తల్లి.

స్వాతంత్ర్య మహా పోరాటంలో తానుకూడా పోరాడవలసివుంటుందని వ్లాడిమిర్ తలచాడు. ఆ పోరాటంలో తన సోదరుడు మరణించాడు. తన సోదరి ప్రవాసశిక్షకు గురియైంది. ఆమెను ఇంకా దూరంగా జడ్జీలు పంపేవాళ్ళే. కాని తల్లి ఆమెకోసం పోరాడింది. "నాబిడ్డ నొకణ్ణి చంపారు. ఈమెను కూడా మీరు తీసుకు పోవద్దు". చివరకు జడ్జీలు అంగీకరించి "సరే. కొంతకాలం ఈమె పట్టణంలో వుండకూడదు. అమె ప్రవర్తనకు మీరు బాధ్యతవహించాలి." అని అన్నారు.

తన సోదరుని మరణం వ్లాడిమీర్‌ను గట్టిపరచింది. ఆ సంవత్సరమే కజాన్ యూనివర్శిటీలో చదవడానికి వెళ్ళాడు. విద్యార్థి పోరాటాలలో అతడు తీవ్రంగా పాల్గొన్నాడు. ప్రతిచోట సి.ఐ.డీలే స్టూడెంటు క్లబ్బులను నిషేధించారు. అపాయకరం గాని వాటిని గూడా నిషేధించారు. ప్రభుత్వం గాభరాపడింది. భయం క్రూరుణ్ణి మరింత క్రూరుణ్ణిగా చేస్తుంది. కాని విద్యార్థులు ఆగలేదు. వారు కలిశారు. ప్రదర్శనలు సాగించారు. ఈ క్రింది కోర్కెలు కోరారు.

విద్యార్థి హక్కులను తిరిగి ఈయండిక!

వాక్స్వాతంత్ర్యం కావాలి!

నిర్బంధ పరిపాలన అంతమొందాలి!

సమావేశ స్వాతంత్ర్యం కావాలి!

వ్లాడిమీర్ ఈ యువక పోరాటానికి నాయకుడు. అతని అన్నలాగానే వ్లాడిమీర్ కూడా అరెస్టుకాబడ్డాడు. జడ్జీల ముందుకు అతన్ని తీసుకువచ్చారు. జారు ఏజంటు (జడ్జి) ఉన్నతాసనం మీద కూర్చుని వ్లాడిమీర్‌ఇల్యిచ్ యుల్యనావ్‌తో ఇలా అన్నాడు: "ఎందుకు నాయనా తిరగబడతావు. యువకుడవు. నీముందు రాతిగోడ నీకు కన్పడటంలేదా?"

వ్లాడిమీర్ ప్రశాంతంగా జవాబిచ్చాడు.

"శిధిలమయిన గోడ. ఒక్కతోపు అంతే. అది కూలిపోతుంది."

జడ్జి, వ్లాడిమీర్‌ను చీకటికొట్టులోకి పంపుదామని తలిచాడు. కాని తల్లివచ్చి ఇలా అంది. "నా కొడుకు ప్రవర్తనకు నేను బాధ్యత వహిస్తాను." వ్లాడిమీర్‌ను, తన సోదరి అన్నా వున్న కొకుష్కినోకు ప్రవాసం పంపారు. అక్కడ తన పాతస్నేహితుడు ఇవాన్‌ను కలిసికొన్నాడు. "పరిస్థితులేమిటి కామ్రేడ్?" అని అడిగాడు. "అసహ్యంగా

వున్నాయి కామ్రేడ్ వొలోద్యా” అని జవాబిచ్చాడు ఇవాన్. “ఒకానొక రోజున బాగుపడతాయి” అన్నాడు వ్లాడిమీర్.” “అవును” అన్నాడు ఇవాన్ నవ్వుతూ.

మూడు సంవత్సరాలవరకు వ్లాడిమీర్ తన తాతగారి ఇంట్లోనే వున్నాడు. ఆ రోజుల్లో, రైతుల మనఃప్రవృత్తిని గ్రహించాడు. వారెలా నివసించుతున్నారో, వారి జీవితం ఎంత కష్టభూయిష్టమైనదో అతడు చూశాడు. వారు మాట్లాడే ధోరణి పరిశీలించాడు. వారు మాట్లాడినట్లు మాట్లాడటం నేర్చుకొన్నాడు. అందుచేత, వారు ఈ పరిస్థితులకు కారణం ఏమిటి? తమ పరిస్థితుల్ని బాగుపరచుకోవాలంటే, వారేమిచేయాలి? వీటిని గురించి వారికర్థమయ్యేలాగా చెప్పగలిగాడు. మూడేండ్ల పిదప, కొకుష్కినో విడిచి వెళ్ళడానికి స్వాతంత్ర్యం లభించింది. సెంట్ పీటర్సుబర్గు వెళ్ళి, ప్లీడరు పరీక్షకు కూర్చొని ప్యాసయ్యాడు. లాయర్ అయ్యాడు. కాని ఎక్కువ కాలం ప్రాక్టీస్ చేయలేదు. అతడు చేయవలసినదింకా చాలావుంది. కార్మికుల కెంతో చేయవలసిన పని వుంది. వారికోసం తాను పోరాడాలి.

23 ఏండ్ల యువకుడు, వ్లాడిమీర్ఇల్యిచ్ యుల్యనావ్, జారుప్రభుత్వ ముఖ్య పట్టణంలో కార్మికులతో తన జీవితయాత్ర సాగించాడు. కార్మికజీవితం రోజు రోజూ వృద్ధి అవుతున్న కేంద్ర పట్టణం పీటర్సుబర్గు. ఫ్యాక్టరీ పొగలతో బూడిద రంగుమయమైన దరిద్రవీధులలో కామ్రేడ్ ఇల్యిచ్ (ఇపుడతనిని స్నేహితులు ఇలా పిలిచేవారు) కార్మికులతో మాట్లాడేవాడు. అలసట, ఆకలితో నిండిన వారి జీవితాలలో ప్రతివిషయాన్ని సవిస్తరంగా అతను తెలుసుకొన్నాడు. రైతులేమి చేస్తున్నారో తెలిసి కొనేందుకు కొకుష్కినోలోని ఇవాన్‌తో సంబంధం పెట్టుకొన్నాడు. సింబర్స్కులోని పరిస్థితులెలా వున్నాయో తెలిసికొనేందుకు వీరాతో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరిపేవాడు. పీటర్సుబర్గులో, ఒక అనాలంకృతమైన సాధారణ గదిలో, వీరు అల్లడం (నేయడం) మొదలెట్టారు. ఏమిటది? ధనికులు ధరించడానికి ఒక వెచ్చని కోడుగుడ్డా? కాదు. కోట్లగజాలు నేసినకార్మికులే వాటిని ధరించేటటువంటి రోజులు వచ్చే స్వాతంత్ర్య వుద్యమానికి ప్లానులు అల్లసాగారు.

విప్లవకారులు, పోలీసులు తెలిసికొనకుండా వుండటానికి, కార్మికులు సులభంగా జ్ఞాపకం పెట్టుకొనేందుకుగాను చిన్నచిన్న మారుపేర్లు పెట్టు కొనేవారు. వ్లాడిమీర్ ఇల్యిచ్ యుల్యనావ్ తన పేరు యన్. లెనిన్ అని పెట్టుకొన్నాడు. కార్మికులు ఒకప్పుడు ‘కామ్రేడ్ ఇల్యిచ్’ అని, ఒకప్పుడు ‘కామ్రేడ్ లెనిన్’ అని పిల్చేవారు. ఒక రోజున వీరా సింబర్స్కు నుండి పీటర్సుబర్గు వచ్చింది. ఒక కామ్రేడ్ రహస్య సమావేశం జరుగుచున్న అడుగు గదిలోకి తీసుకుపోయాడు. వీరా గదిలోకి ప్రవేశించే సమయంలో ఒక పొట్టి బలిష్ట యువకుడు మాట్లాడుతున్నాడు. “ఓ అతడు వొలోద్యా!” ఆ యువకుడు తనుపన్యాసాన్ని అప్పుడు ముగించుతున్నాడు.

"కామ్రేడ్స్, మనం ఎల్లప్పుడూ విప్లవధ్యేయాన్ని మన కళ్ళముందు ఉంచుకోవాలి. మనం చేసే ప్రతిపనినీ అది నడపాలి. కాని మనం తక్షణ కోర్కెల కోసం కూడా పోరాడాలి. పని గంటలు తగ్గించేందుకు, జీవిత భృతికి, మంచి జీవిత సౌకర్యాలకు, సోషల్ ఇన్సూరెన్సుకు, అంగరక్షణకు పోరాడాలి. యువకులకోసం పోరాడుతూ యువకులు మనతో వచ్చేటట్లు చేయాలి. మనం కార్మికులను ఐక్యంగమ్మని, వారిలో వారికిగల విద్వేషపుగోడలను బద్దలు కొట్టాలని, దృఢంగా ఐక్యమయిన పిదప వారందరికీ శత్రువయిన వానిని వదిలించుకోవచ్చునని మనం చెప్పాలి, కోరాలి".

రహస్య మీటింగులోని కార్మికులు "కామ్రేడ్ లెనిన్ చెప్పేది నిజం" అని అన్నారు. వ్లాడిమీర్ ఇల్యిచ్, వీరా రావడం చూశాడు. ఆమె వద్దకు పరుగెత్తి కౌగిలించుకొన్నాడు. "వీరా నీ రాకవల్ల చాలా సంతోషంగా వున్నాను" అన్నాడు కూడా. వీరా లెనిన్‌ను కౌగిలించుకొంది. "నీవు ఇక ఏమాత్రం చిన్న వొలోద్యా కావు. ఇపుడు వ్లాడిమీర్‌ఇల్యిచ్ లెనిన్‌వు. నాయకుడవు."

లెనిన్ కార్మికుల దైనిక పోరాటాలను నడిపారు. లెనిన్ కార్మికులకు నాయకుడు, బోధకుడు. "కార్మికవర్గ స్వాతంత్ర్యం కోసం పోరాడే సమితి" ఒకటి ఏర్పడింది. మెంబర్ల సంఖ్య హెచ్చింది. వీరా, ఆమె తల్లీ, తండ్రీ చేరారు. తన తల్లిదండ్రులు పస్తువుండి మాడకుండా ఉండేందుకుగాను, పట్టణంలో పనిచేయడానికి వచ్చిన ఇవాన్ కూడా చేరాడు.

కార్మికులు ఎంతో జాగ్రత్తగా వుండాలి. జారు పోలీసుల నల్లని నీడ ప్రతిచోటా వెంబడించేది. వారు ఎంతో రహస్యంగా పనిచేయవలసియుండేది. వారు చేసే పనిని "అండర్‌గ్రౌండ్" పని అని పిలిచేవారు. వాళ్ళకు అచ్చువేసే ప్రెస్ లేదు. పుస్తకాలు కలంతోనో, పెన్సిలుతోనో వ్రాసి, ఒకరి తర్వాత ఒకరికి ఇచ్చుకొనేవారు. ఉత్తరాలు సాంకేతిక పదాలలో వ్రాసుకొనేవారు. రహస్య సందేశాలు రసాయనిక సిరాలతో వ్రాసేవారు. వాటిని ఎలా చదవాలో ఎరిగినవారు తప్ప ఇతరులు వాటిని చదువలేరు.

ఒక కార్మికుల సర్కిల్‌నుండి మరో సర్కిల్‌కు వెళ్ళుతున్న లెనిన్ చాలా జాగ్రత్తగా వుండవలసి వచ్చేది. పట్టణంలో కార్మికులుండే భాగంలో ప్రతి సందూ, గొందు కూడా లెనిన్‌కు తెలుసు. తన రాక తెలియకుండా వుంచడంలోను, పోలీసు గూఢచారులను తప్పించుకోడంలోను అతడు ప్రవీణత సంపాదించాడు. పట్టణ వెలుపలి భాగంలో ఒక ఇంటిలో రహస్య ముద్రణాలయం నెలకొల్పబడింది. ఈ ఇల్లు పొరుగు ఇండ్లలాగానే కన్పించి అనుమానానికి తావులేకుండా వుండేది. ప్రైవేటు రూమ్‌లో రహస్యంగా ఉన్న ఒక ద్వారం గుండా మాత్రమే అక్కడికి

చేరగలరు. రాత్రిళ్ళు కార్మికులు ప్రెస్‌లో పనిచేసేవారు. వారు సంపాదించిన వార్తలు కొన్ని రోజులకు అచ్చు కరపత్రాలుగా వేలకు వేలు తయారయ్యేవి. మార్కెట్టుకి వెళ్ళుతున్నట్టు వెళ్ళి, స్త్రీలు బుట్టలో ఆహారం అడుగున ఈ కాగితాలను దాచారు. వాటిని పంచి పెట్టడానికిగాను నియమింపబడిన కార్మికులవద్దకు తీసుకు పోయేవారు.

ఈ ప్రథమ కార్మికుల సర్కిలుల కృషి ఫలించింది. 1895 నవంబరులో, నూతనంగా చైతన్య మొందిన పట్టణ కార్మికుల సమ్మె జరిగింది. ఒక రోజున చక్రాలు తిరిగినాయి, చిమ్నీలనుండి పొగ కక్కింది. మరుసటి రోజున కొన్ని చక్రాలు ఆగిపోయాయి. ఆ మరురోజున మరికొన్ని ఆగాయి. పొగ రావడంలేదు. కొన్ని వేలమంది కార్మికులు పని మానివేశారు.

రహస్య ప్రెస్‌ల నుండి, లెనిన్ వద్ద నుంచి కరపత్రాలు వచ్చేవి. ఫ్యాక్టరీ గేట్లవద్ద కుంభవర్షంలాగా కురిసేవి. వాటిని పాడుచేయక ముందే సమ్మెదారులు వాటిని లాక్కొనేవారు. పోరాట సమితిని తెలిసికొని దానిని నమ్మారు.

ఫ్యాక్టరీ యజమానులు కోపంగా వున్నారు. కార్మికులకు అదనంగా ఒక దమ్మిడీ కూడా ఇవ్వమన్నారు. కార్మిక నాయకుల్ని కొట్టి జైళ్ళలో వేశారు. కొందరు పీటర్సు బర్గులో భయంకరమైన చీకటి కొట్లలో పారవేయబడ్డారు. మరికొందరు మంచు మైదానాలతో గూడిన సైబీరియాకు ప్రవాసం పంపబడ్డారు. యజమానుల ఉన్మత్త క్రోధాగ్నినుండి లెనిన్ కూడా తప్పించుకోలేకపోయాడు. అతడు కూడా జైలుకు గురయ్యాడు. అక్కడ పుస్తకాలలో పంక్తికీ పంక్తికీ మధ్య సిరాకు బదులుగా పాలతో కరపత్రాలు వ్రాస్తుండేవాడు. జైలు బయటనున్న కార్మికులకు ఈ పుస్తకాలందేవి. వారు పుస్తకాలను వెచ్చబెట్టేవారు. అక్షరాలు కనిపించేవి. ఈ అక్షరాలే మరుసటి రోజున కరపత్రాల రూపంగా కార్మికులు చదువుకోడానికిగాను వెలువడేవి.

జైలర్‌కు తెలియకుండా వుండేందుకుగాను, రొట్టెలను సిరాబుడ్లుగా చేసేవాడు. దాంట్లోకి సిరా, పాలను పోసేవాడు. ఎవరయినా తన కొట్టువద్దకు వచ్చినట్లు శబ్దమైతే వాటిని మింగేవాడు. ఒకసారి తన ఉత్తరంలో ఇలా వ్రాశాడు. "నేనివాళ ఆరు సిరాబుడ్లు మ్రింగాను."

ఒక సంవత్సరందాకా లెనిన్ పీటర్సుబర్గు జైలులోనే వున్నాడు. "అతన్ని సైబీరియా ప్రవాసం పంపండి" అని ఆర్డరు వచ్చింది. యురల్స్ ఉన్నత పర్వతాలను దాటి సైబీరియాకు, వేలకొలది మైళ్ళదూరానికి లెనిన్ ప్రవాసం పంపబడ్డాడు.

మంచుగడ్డల చలిబాధల నుండి ఖైదీలు తప్పించుకోవాలి. కొందరి ప్రయత్నాలు ఫలించినాయి. కొందరు చలికి గడ్డకట్టి కొయ్యబారిపోయి మృత్యువు వాతబడ్డారు.

కార్మిక పోరాటాలనుండి దూరంగా వుండటం బాధగానే వున్నా, లెనిన్ పుస్తకాలను అధ్యయనం చేయ మొదలెట్టాడు. కార్మికవర్గం తన యజమానిని కూలద్రోయా లంటే చాలా నేర్చుకోవలసి వుంది.

త్వరలోనే ఒక స్నేహితురాలు కూడా వచ్చింది. ఆమె "నదెజ్దా క్రుపస్కాయ." ఆమే తర్వాత లెనిన్ భార్య అయింది. లెనిన్, క్రుపస్కాయ, ఆమె తల్లీ అందరూ కలిసి వుండేవారు. ఒక్కొక్కసారి 6 ఏండ్ల కుర్రవాడు మింకా అనేవాడు వారిని సందర్శించుతుండేవాడు. పెద్ద బొచ్చుటోపీ ధరించి, వెచ్చనిచొక్కా తొడుగుకొని, ఇంట్లోకి పరుగెత్తి "ఇదిగో నేను వచ్చాను" అనేవాడు. అందరూ నవ్వేవారు. క్రుపస్కాయ తల్లి బిస్కట్లూ, రొట్టెలు పెట్టేది.

లెనిన్ యింకా ఇతర ధైర్యవంతులయిన పురుషులతోను, స్త్రీలతోను ప్రవాస కాలంలో నివసించాడు. చలికాలం రాకముందు, మంచు రాకముందు (ఐనా నదులు గడ్డకట్టుకుపోతూనే వున్నవి.) లెనిన్, అతని భార్యా నదుల వద్దకు వెళ్ళేవారు. ఇక్కడ లెనిన్ తన సోదరుని జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొన్నాడు. దూరప్రదేశాలలో పెరిగి నివసించే వస్తువులను పరిశీలించడం సాషా ప్రేమించేవాడు. శుభ్రంగావున్న మంచు క్రింద ప్రతి చిన్న చేపా, ప్రతి రాయీ తేటతెల్లంగా కన్పించుతున్నాయి. చలికాలంలో నదులు అడుగంటా గడ్డకట్టుకుపోయినప్పుడు లెనిన్ 'స్కేటింగ్' (మంచుమీద, ఇనుపచక్రాలు తగిలించిన బూట్లతో పరుగెత్తే ఒక ఆట)కు వెళ్ళేవాడు. అతని కాళ్ళక్రింద మంచు పైపొర నలిగిపొయ్యేది. 'స్కేటింగ్' అంటే లెనిన్‌కు మంచి ఇష్టం.

వసంతకాలంలో నదులపైన తిరుగాడే పక్షులను (ఐక్స్), కుందేళ్ళనూ వేటాడే వాడు. చదరంగం (చెస్) ఆడేవాడు. చెస్‌లో ఎంత మునిగి పోయాడంటే ఒకరోజున నిద్రలో బిగ్గరగా ఇలా కలవరించాడు. "ఇక్కడ అతడు నైట్‌ను పెడితే నేను అక్కడ రూక్‌ను పెడతాను".

ఇంత దూరాన ఉండికూడా లెనిన్ పరిస్థితులను చాలా జాగ్రత్తగా పరిశీలించే వాడు. అతడు చాలా వ్యాసాలు వ్రాశాడు. రష్యన్ కార్మికులు జాగ్రత్తగాను, ఆతృతతోను వాటిని చదివేవారు. లెనిన్ చెప్పేమాటలు వారికి తిండీ, నీరుగా వుండేవి. ఆ మాటలు నిజమైనవి, తెలివైనవి. కార్మిక, కర్షకుల జీవితం బాగు చేయడానికిగాను నిరంకుశ జారును కూలద్రోయడానికి ఎలా ఆర్గనైజ్ చేయాలో, ఎలా ఐక్యమొనర్చాలో తెలియజేసి పోరాటానికి దోవతీసే మాటలవి. కార్మికులు తమ నాయకుడు లెనినేనని గ్రహించారు.

కాని లెనిన్ తిరిగి పోరాటంలోకి దుమకాలని వాంఛించాడు. జారు అతన్ని పోరాటంలో లేకుండా చేయాలని కోరుతున్నాడు. కార్మికులకు ఎంతో దూరంగా లెనిన్‌ను వుంచాలని జారు కోరిక.

జారు, లెనిన్‌ను శాశ్వతంగా దూరంగా వుంచలేకపోయాడు. మూడు సంవత్సరాలు సైబీరియా ప్రవాసానంతరం, లెనిన్ ఒక మంచుమీద నడిపే బండినెక్కి, యురల్ పర్వతాలను దాటి రష్యాలోకి వెళ్ళాడు. రష్యాలో అతడికి చదరంగం (చెస్) ఆడటానికి వ్యవధిలేదు. "చెస్ నిన్ను పట్టుకొని, నీ పనికి అడ్డంకి కలిగిస్తుంది" అనుకొని మానేశాడు.

లెనిన్ పీటర్సుబర్గు రాలేకపోయాడు. జారుపోలీసులు అతన్ని మళ్ళా అరెస్టు చేయవచ్చు. అందుకని దగ్గరగా వుండే ఒక పట్టణానికి చేరుకున్నాడు.

పీటర్సుబర్గులో పరిస్థితులు త్వరత్వరగా మారిపోతున్నాయి. వీరా బట్టలునేసే మిల్లులోను, ఇతర మిల్లులలోను, ఫ్యాక్టరీలలోనూ కార్మికులు రహస్య సమావేశాలు జరుపుతున్నారు. దేశమంతటా, మాస్కోలో, యురల్ పర్వతాలలో, మిల్లులలో, గనులలో, ఓల్గానది ఒడ్డునవున్న పెద్ద పెద్ద పారిశ్రామిక పట్టణాలలో కార్మికులు అర్గనైజ్ కావడం మొదలెట్టారు. వారు కార్మికుల కొరకు పార్టీని ఏర్పరిచారు. దానిని రష్యా సోషల్ డెమోక్రటిక్ పార్టీ అనేవారు.

దేశంలో దూరదూరాన వున్నా అనేకచోట్ల అనేక విషయాలు జరుగుతున్నాయి. దేశమంతటా ఏమి జరుగుచున్నదో చెప్పేది ఒకటి కార్మికులకి కావాలి. వారు టెలిగ్రాఫ్‌ను ఉపయోగించలేరు. ఉత్తరాలన్నీ గూఢచారులు విప్పిచూస్తున్నారు. ఒక ప్రెస్‌పెట్టి పత్రిక నడపలేరు. ఏమూలపెట్టినా జారు పోలీసుల సోదాలకు గురికాకుండా ఉండడం కష్టం.

కార్మికులు విదేశాలకువెళ్ళి వారి పత్రికను స్థాపించుకోవాలి. అందుకని లెనిన్ మళ్ళా క్రొత్తదేశాలకు ప్రయాణమయ్యాడు. పోలెండునుదాటి, జర్మనీ వెళ్ళాడు. అచ్చట 'ఇస్క్రా' (అంటే స్పార్క్–అగ్నికణం) మొదటి సంచిక వెలువడింది. ప్రతి సంచికలోను ఈ వాక్యం ఉండేది. "కణము నుండి జ్వాల లేస్తుంది." ఏమి జ్వాల? విప్లవజ్వాల.

కార్మికులు పత్రికలను చదివి తమ జీవితాలను గురించి సత్యాన్ని కనుగొన్నారు. 'ఇస్క్రా'లో ఒక వ్యాసాన్ని తన తోటి కార్మికునకు చూపిస్తూ, వీరా యిలా అంది. "ఇదిగో, లెనిన్ ఏం వ్రాస్తున్నాడో చూడు. చిన్నచిన్న, విడివిడిగా నుండే క్లబ్బులతోను, చిన్న ముఠాలతోను మనం సంతృప్తిపడగూడదనీ, మనము ముఠాలను పెద్దవిచేసి, వాటిని కలిపి జారు యొక్క, యజమానుల యొక్క నిరంకుశత్వంతో పోరాడటానికి బ్రహ్మాండమైన అర్గనైజేషన్‌గా చేయాలని లెనిన్ అంటున్నాడు." లెనిన్ ఇక్కడో కార్మికునకూ, అక్కడో కార్మికునకూ ఉత్తరాలు వ్రాస్తుండేవాడు. ఏం జరుగుతోంది, వాళ్ళేలా కాలం గడుపుతున్నారు? మొదలైన ప్రశ్నలడగడమే గాక, వారికి సలహాలిచ్చే వాడు. చాలామంది కార్మికులు అతనికి ఉత్తరాలు వ్రాసేవారు. అతనిని చూడటానికి

రష్యానుండి వెళ్ళేవాడు. ఎక్కడ, ఎప్పుడు, ఎందుకు, ఏమిచెయ్యాలో లెనిన్ వారికి నేర్పేవాడు. కార్మికులు రష్యాకు తిరిగివచ్చి, తమ బోధకుని బోధలను ఆచరణలో పెట్టేవారు. కార్మికులలో చైతన్యం హెచ్చసాగింది.

ఇరవయ్యో శతాబ్దం ప్రారంభమయింది. ఇవాన్ తండ్రి పల్లెటూరిలో ముసలి వాడైపోతున్నాడు. ఇవాన్ తన తల్లిదండ్రుల వద్దకు తిరిగి వెళ్ళవలసివచ్చింది. భూస్వామి కోసం ఇవాన్ పనిచేసేవాడు. భూమిని దున్నేవాడు. బానిసత్వం చేసేవాడు. ఇదివరకటి లాగానే జీవితం కష్టంగా వుంది. ఆలాంటి సమయంలో అకస్మాత్తుగా యుద్ధం ప్రకటించబడింది.

సైబీరియా మైదానం అవతల, దాదాపు రష్యా అంత పెద్ద దేశం మరొకటి వుంది. అదేశంలో పెద్ద పెద్ద నదులు ప్రవహించుతాయి. ఆ దేశపు భూమి క్రింద బొగ్గు గనులు, లోహపుగనులూ వున్నాయి. ఆ గనులలో కార్మికులు చెమటోడ్చి బానిసత్వం చేసి ధనికుల్ని మరింత ధనికుల్నిగా చేస్తున్నారు. ఆ దేశ తీరాన్ని పసిఫిక్ మహాసముద్ర ప్రశాంత జలవాహినులు తాకుతూపోయాయి. అది చైనా.

రష్యా పెద్ద దేశం అయినా, చలికాలంలో నౌకలు ప్రయాణం చేయగల్గిన రేవులు దానికి లేవు. దాని రేవులన్నీ మంచుతోను, మంచుగడ్డలతోను నిండి వుంటాయి. కాని చైనాకు మంచు గడ్డకట్టని ఓడరేవు ఒకటి వుంది. అది "పోర్టుఆర్థర్" రేవు. చైనా బలహీనదేశం. ఎంత సులభం కాజేయడానికి!

చైనాతో తనకు పోటీలేకుండా ఉండాలని కోరే మరో దేశంవుంది. అది జపాను. జపాను వర్తకుల హృదయాలు, కళ్ళు, వారి పాకెట్‌బుక్కు అన్నీ చైనా భూమి అడుగున వున్న సంపదపైన వుండేవి.

రష్యా, జపానుల మధ్య యుద్ధం ప్రారంభమైంది. పొట్టి పసుపు మనుష్యులు (జపానీయులు) రైతుల ఆవుల్ని, నాగళ్ళను దోచుకొనడానికి బయలుదేరారని రష్యన్ రైతులకు చెప్పబడింది. ఎప్పుడు గూడా తమ గ్రామాలనుండి కదలనివ్వని రైతులను, పసిఫిక్ మహాసముద్ర తీరానికి తీసుకుపోయారు. వారి చేతులలో బలవంతంగా తుపాకులను కుక్కారు. పసుపు కార్మికులను (జపానీయులు) కాల్చి చంపమని చెప్పారు. ఎందుకంటే రష్యన్ వర్తకులకు, తమ సరకులను రవాణా చేసుకొనేందుకు ఒక ఓడ రేవు కావాలి గనుక.

కార్మికులనుండీ, కర్షకులనుండీ లాగిన 100 కోట్ల రూబుల్సును రష్యన్ పెట్టుబడిదారులు ఖర్చుచేశారు. 2 లక్షలమంది కార్మికులు మరణించడమో, క్షతగాత్రులవడమో జరిగింది. దాదాపు అంతమంది జపాను కార్మికులు గూడా గాయపడడమూ, మరణించడమూ సంభవించింది.

ధనిక భూస్వాములు తమ పల్లెటూరి రాజభవనాలలో టీ త్రాగుతూ రష్యా గనుక జయించితే తమకువచ్చే పెద్ద లాభాలను గురించి కలలుగంటున్నారు. యుద్ధానికి పంపబడని రైతులచే మరింత కఠినంగా పనిచేయించారు. ముసలి వాళ్లు, పిల్లలతో సహా పొలాలకు తరుమబడ్డారు. పొలంలో వారిచే పని చేయించే వారు. భూస్వామిగాని, మిల్లు యజమానిగాని, జారుగాని త్వరలో ఏమి సంభవించ నున్నదో ఏమాత్రమూ ఊహించలేదు.

యుద్ధాలలో అలసిపోయిన సైనికులు తిరిగి వస్తున్నారు. తమ యిండ్ల వద్ద పరిస్థితులు మరింత ఘోరంగా వుండడం చూచారు.

పీటర్సుబర్గు కార్మికులిక ఏమాత్రమూ సహించలేకపోయారు. క్షామనివారణకు జారును అడుగుదామని అనుకున్నారు. "క్రాస్" (శిలువ)లనూ, పవిత్ర విగ్రహాలనూ పోగుచేశారు. "చిన్న తండ్రి (రష్యాలో పెద్ద తండ్రి క్రీస్తు, చిన్నతండ్రి చక్రవర్తీ) రెండవ నికలస్ వద్దకు, జార్ వద్దకు తమగేయాలు పాడుకుంటూ వెళ్ళారు. వారిని తుపాకి గుండ్లు ఆహ్వానించాయి. ఆ రోజున 1905 జనవరి 22వ తేదీన తిండి అడుగుదామని వచ్చిన 200 మంది కార్మికులు చంపబడ్డారు. వెయ్యిమందికిపైగా గాయపడ్డారు. ఇక యెల్లప్పుడూ జార్ తమకు శత్రువేనని కార్మికులిపుడు గ్రహించారు. భూస్వాములకూ, పెట్టుబడిదారులకూ స్నేహితుడైన జారును సహాయం చేయమని ఇక ఎన్నడూ ప్రార్థించరు. తమ పోరాటాలద్వారానే తమ పరిస్థితులను బాగు చేసుకొంటారు.

రష్యాకు దూరంగా వున్న యూరప్‌లో వుండే లెనిన్, కార్మికులేమి చేయాలో చెప్పాడు. లెనిన్ చెప్పేమాటలు అర్థంగల మాటలు గాబట్టి వారి సందేహాలను తీర్చాయి. వారి పట్టుదలను గట్టిపరిచాయి. లెనిన్ వారిలో ఒకడు, వారి నాయకుడు. వారి మనస్సులలో ఉండేదానినే బిగ్గరగా లెనిన్ వాళ్ళకు చెప్పాడు. అలా వారు తలచినా, వారి భావాలను ఆచరణలోకి మార్చాలి. లెనిన్ వాటిని ఆచరణలోకి మార్చాడు. "ఆర్గనైజ్ కండి-సమ్మెచేయండి. ప్రదర్శనలు చేయండి. జారును కూలదోయండి" అని అన్నాడు. కార్మికుల ఆలోచనలు గూడా సరిగ్గా ఇవే. తమ స్వంత భావాలనే, తమ నాయకుడు లెనిన్ నోటి ద్వారా విన్నారు. తమ నాయకుడు లెనిన్ మాటలద్వారా తమ స్వంత హృదయాలనే విన్నారు. వారు అర్థం చేసుకొన్నారు. దేశమంతా పీడించేవారికి వ్యతిరేకంగా కదలనారంభించింది. పట్టణాలలో కార్మికులు, తమ దౌర్భాగ్య గృహాల నుండి బయటకు వచ్చి ముఖ్య వీధులలో ఎర్రజెండాలతో ప్రదర్శనలు జరిపారు. ఈసారి శిలువ (క్రాస్)లు లేవు, మతగేయాలు లేవు. పతాకాలమీద యిలా వ్రాశారు.

“జారు నశించుగాక, ప్రపంచ కార్మికులారా ఏకముగండి” గుంపులలో అంతర్జాతీయ గీతం వినబడుతోంది.

“ఆకలి మంటల మలమల మాడే
అనాధులందరు లేవండోయ్!
మంచి ప్రపంచము రానున్నదీ
మన కందరకును లేవండోయ్!”

పల్లెలలో రైతులుకూడా, ఇక ఏ మాత్రము బాధలను సహించలేక పోయారు. ఇవాన్ తన తల్లిదండ్రులతో ఇలా అన్నాడు. “మనం భూస్వామిని తరిమివేయాలి. మూడుగ్రామాల ప్రజలందరికీ వున్న భూమి కంటే ఎక్కువ భూమివుంది అతనికి. అయినా, ఒక్కరోజైనా నాగలి పట్టుకొన్న పాపానపోలేదు. మనం పంట పండిస్తున్నాం. అతడూ, అతని పెళ్ళామూ బలవడానికి, ధనికులవడానికి కారణం మనం. మన పిల్లలు ఊపిరిలేకుండా, ఆకలితో చస్తున్నారు”.

ఇవానూ, ఆ గ్రామంలోని ఇతర రైతులూ తమపారలూ, పలుగులూ తీసుకొని భూస్వామి పెద్ద తెల్లభవనం వద్దకు వెళ్ళారు. ఈసారి తలుపు తట్టారు. అంత భూమిని గల్గియున్నందుకుగాను భూస్వామికి గౌరవ పురస్కారంగా టోపీలు తీసి నమస్కరించ వద్దూ? లేదు, నమస్కరించలేదు. రైతులు ఎకాయకిని ఇంటి అవరణలోకి వచ్చి భవనంలోకి ప్రవేశించారు. వందల కొలది సంవత్సరాలుగా తాము దున్నుచున్న, తాము దున్నిన భూమిని తమ కిమ్మన్నారు. తాము పండించిన ధాన్యం తమకిమ్మన్నారు.

భూస్వామి, జారు పోలీసుల చేతులలో తాము అనుభవించిన బాధలతో గూడిన దీర్ఘసంవత్సరాలను వారు జ్ఞప్తి వుంచుకున్నారు. వారు క్రోధంతో ద్వేషంతో వుడికి పోయారు. ఈసారి వారి పారలనూ, కొడవళ్ళనూ భూమి బాగుచేయడానికీ, కోత కోయడానికీ గాదు ఎత్తింది. తాము పండించిన పంటను ఈయ తిరస్కరించిన భూస్వామిపైకి క్రోధంతో ఉడికిపోతూ ఎత్తారు.

భూస్వామి భయపడ్డాడు. బండికి గుర్రాలనుకట్టి, పెళ్ళాం బిడ్డలతో అంతకు ముందే పారిపోయాడు.

రైతులు భూస్వామి పొలాలను లాక్కొన్నారు. పిల్లలు భూస్వామి తోటలో ఆడుకొన్నారు. లెనిన్ సందేశం పల్లెటూళ్ళకు కూడ చేరింది. పట్టణాలలో అతని సలహాను కార్మికులు పాటించినట్లే పల్లెలలో రైతులు అతని సలహాను పాటించు తున్నారు.

కాని ప్రతి గ్రామంలోనూ ఇలా జరగలేదు. అనేక గ్రామాలలో రైతులింకా భయపడుతున్నారు. గ్రామాలు దూరదూరంగా ఉండటంవలన రైతులు కలిసిలేరు. వారు ఐక్యంగా నిలబడలేదు.

భూస్వాములు జార్‌ను సహాయపడమని కోరారు. జార్, తన సైనిక నాయకులను, రైతులను తుపాకిగుండ్లకెరచేయమని ఆజ్ఞ ఇచ్చాడు. కొసక్ సైనికులు గ్రామవీధులలో రైతులను కొరడాలతో అటూ ఇటూ బాదుకుంటూ, తుపాకులతో కాల్చుకుంటూ స్వారీచేశారు.

రైతులకు తుపాకులు లేవు. ఆత్మరక్షణ చేసుకోలేకపోయారు. తమ తమ ధనిక ఎస్టేట్లకు భూస్వాములు త్వరలోనే మళ్ళా చేరుకొన్నారు.

కాని, రైతులిప్పుడు తాముకూడా బలంగలవారమేనని తెలుసుకొన్నారు. భూస్వామి నిరంకుశత్వానికి అంత సులభంగా ఇప్పుడు లొంగరు. ఇవాన్ గుడిసెలో రాత్రిళ్ళు చేరుతారు. మీటింగులు చేస్తారు. ఈ మీటింగుల నుండే రైతుసంఘాలు లేచాయి. తాము దున్నే భూమిని తాము పొందాలి. అందుకు వారు పోరాటాన్ని కొనసాగించ నిశ్చయించుకొన్నారు.

పట్టణాలలో పోరాటం మరింత భయంకరంగా సాగింది. దేశమంతటా నలు మూలలా సమ్మెలు విజృంభించాయి. లెనిన్ కార్మికులను సార్వజనిక సమ్మెను ప్రకటించమన్నాడు. సార్వజనికసమ్మె జరిగింది. ఒక పట్టణం నుండి మరో పట్టణానికి గంగా ప్రవంతిలా వ్యాపించింది. సైనికులు కార్మికులపై తుపాకీలు ప్రేల్చ నిరాకరించారు. పైగా కార్మికులను తమ సోదరులులాగా అభినందించ సాగారు. నావికులు తమ ఆఫీసర్లపై తిరుగబడి సమ్మెచేశారు.

జారు, పెద్ద భూస్వాములూ, పెట్టుబడిదారులూ గాభరాపడిపోయారు. "మనం కొన్ని వాగ్దానాలు చేసి కార్మికులను బుట్టలో వేద్దాం" అన్నారు. "అప్పుడు శాంతి పడవచ్చు" అన్నారు. జారు ఒక ప్రణాళిక ప్రకటించాడు. ఓటునిచ్చే హక్కు, మీటింగు పెట్టుకొనే హక్కూ, తమ యిష్టంవచ్చినట్లు పేపర్లో వ్రాసుకొనే హక్కూ, చివరకు కాంగ్రెసును ఎన్నుకొనేహక్కును కూడా వాగ్దానంచేశాడు. ఇది విప్లవానికి ప్రధమ విజయం.

కాని జారు వాగ్దానాలకు లెనిన్ బుట్టలో పడలేదు. " జారు వాగ్దానాలను నమ్మకండి. మీరింకా అనేక యుద్ధాలు చేయాలి. ఆ యుద్ధాలు సేకరించండి. సైనికుల్ని మీవైపుకు లాగండి. రైతులను నడపండి. సార్వజనిక సమ్మెను కొనసాగించండి." అంటూ లెనిన్ చెప్పిన స్పష్టమైన సత్యమైన వచనాలు దుందుభిలా మ్రోగాయి.

లెనిన్ రష్యాకు దూరంగా చాలాకాలం వుండలేకపోయాడు. కార్మికులను నడపటానికి పీటర్సుబర్గు వచ్చాడు. ఫ్యాక్టరీలను మూసివేసి జారుకు సహాయ పడుతున్న మిల్లుయజమానులతో పోరాడవలసిందని చెప్పాడు. "మిమ్మల్ని

పస్తు పడుకొనేటట్లు చేయాలని వాళ్ళు ప్రయత్నిస్తున్నారు". "రష్యాలోని కార్మికు లందరూ కలసి సమ్మెచేయాలి!" అన్నాడు. కలిసిసుమా!

జారు చర్చీల (క్రీస్తుదేవాలయాల) గోపురాలు ఎండలో మెరుస్తున్న మాస్కోలో సమ్మె భయంకరంగా వుంది. ఎంతో సందడిగా వుండే పెద్దపట్నం, ఖాళీచేసిన గ్రామంలా వుంది.

ఇంటి ఆవరణలలో మిత్రులు కులాసా కబుర్లులేవు. లారీల రణగొణధ్వని, హఠాత్తుగా ముందేమి జరుగుతుందోనని భయాన్ని కలుగజేసింది. కిటికీలవద్ద తొంగిచూసేటట్లు చేసింది. రెజిమెంటు సోల్జర్లు కవాతు చేసుకొంటూ పోవడం చూసి, మూసిన తలుపుల సందుల నుండి తిట్టడం సాగించారు. కాని తలుపులు తెరవలేదు. కిటికీలు తెరవలేదు. పట్టణమంతా ఎదురుచూస్తోంది, ఎదురు చూస్తోంది.

కార్మికులు బయటకి వచ్చారు. పురుషులు, స్త్రీలు, బాలురు, బాలికలు బయలుదేరారు. చొక్కాలెగురుతున్నాయి. కండ్లలో విజయ సూచక దృక్కు కన్పించు తోంది. "కష్టపడి యీ నగరమంతా కట్టినది మనమే గదా" అని అరిచారు. "ఈ పట్టణం మనదై తీరుతుంది" అన్నారు. వీధులలో త్వరత్వరగా బారికేడ్ల (కార్మికులు పోరాటంలో ఆత్మ సంరక్షణ కోసం కనపడిన ప్రతి వస్తువుతోను కట్టుకొనే అడ్డు గోడలు) నిర్మించారు. జారు పోలీసులపైన కార్మికుల తుపాకులు గింగురు మన్నాయి. కాని జారు చక్రవర్తి కోసక్ సైన్యాల పెద్ద పెద్ద మరఫిరంగులు చెవులు బ్రద్దలు కొట్టే భీకరరావంలో, కార్మికుల తుపాకుల ధ్వనులు మునిగి పోయాయి.

జారు భయపడి పీటర్సుబర్గునుండి అన్నిటిలో మంచి సైన్యాలను ఏరి పంపాడు. గ్రామ సీమలగుండా, మాస్కోపైన మృత్యువర్షాన్ని కురిపించడానికి అన్నిటికన్నా వేగంగా పరుగెత్తే తుఫానులా వెళ్ళింది. జారు కొసక్ సైన్యాలు వీధులగుండా స్వారీచేశాయి. వారి తుపాకులు గింగురుమన్నాయి. పట్టణం అంతా ఉగ్రాతలూగి పోయింది. వెయ్యిమంది కార్మికులూ, 86 గురు పిల్లలూ గాయపడ్డారు. కార్మిక నాయకులు అనేక మంది జైలుకు పంపబడ్డారు. కార్మికులే గనుక లెనిన్ తప్పించు కోవడంలో సహాయపడక పోయినట్లయితే లెనిన్ కూడా జైలుకు పోవలసి వచ్చేది.

అనేకమంది నాయకులు నిరాశ చెందారు. ఇక దీనితో ఆఖరు-అని అను కొన్నారు. కాని ఇది అంతముకాదనీ, ప్రారంభమనీ లెనిన్‌కు తెలుసు. రష్యా కార్మికుల యీ ప్రథమ సాయుధ తిరుగుబాటును జారు పోలీసుల తుపాకులు అణచివేశాయి. వారు ఓడిపోయారు. కాని వారు నశించలేదు.

వీధులలో ఇపుడు 'బారికేడ్లు' లేవు. దీని అర్థం విప్లవోద్యమం ఇంతటితో చచ్చిపోయిందని కాదు. లెనిన్ కార్మికులతో ఇలా అన్నాడు. "విప్లవం" ఊపిరి పీల్చుకోడానికి (విశ్రాంతి తీసుకోడానికి) ఆగిపోయిన రోజులలో, మరో నూతన విప్లవం లేవదీయడానికి పరిస్థితులను తయారు చేయాలి. "కార్మికులారా! ముందుకు పోవడానికి తయారుగండి."

పీటర్సుబర్గు సరిహద్దు గుండా లెనిన్ ఫిన్లండుకు పోయాడు. కార్మికులకు అక్కడికిపోయి అతనితో మాట్లాడటం సులభం. ఆ విధంగా కార్మికులేమి అనుకొంటున్నారో, ఏమి చేస్తున్నారో లెనిన్‌కు తెలుస్తుంది. వీరా, ఆమె తండ్రి లెనిన్ వద్దకు వెళ్ళుతుండేవారు. రష్యాలో ఏమి జరుగుతున్నదో వారు తెలియ జేస్తుండేవారు. అయినా, జారు పోలీసులు అతన్నీ వెంబడించుతున్నారు. లెనిన్ దూరంగా–స్టాక్‌హోమ్‌కు పోవాలి. బోట్లన్నిటినీ కాపలాగాస్తున్నారు. లెనిన్ ఏమి చెయ్యాలి?

ఒక ఫిన్నిష్ కామ్రేడ్ ఇలా చెప్పాడు. "మరో దీవి దగ్గర మీకు బోటు దొరుకుతుంది. అక్కడికి పొండి."

బాల్టిక్ సముద్రంలో ఆ దీవి కొన్నిమైళ్ళ లోపలే వుంది. వేసవిలో అయితే, ఏ పల్లెకారి అయినా లెనిన్‌ను తీసుకుపోయేవాడు. కాని ఇపుడు నీరు పైభాగమంతా గడ్డకట్టుకు పోయింది. అది డిసెంబరు మాసమైనా కొన్నిచోట్ల మంచు గట్టిగాలేదు. సముద్రం దాటే ప్రయత్నంలో తన ప్రాణం పోగొట్టుకోడానికి ఎవడూ సాహసించడు. కాని లెనిన్‌కు ఒక క్షణం ఆలస్యమైందంటే ఒక మహా ఆపద రావచ్చు.

సముద్రతీరాన పెరిగిన ఇద్దరు ఫిన్నిష్ రైతులు, తాము సహాయంగా వస్తామని సిద్ధమయ్యారు. ఒకరాత్రి యీ ముగ్గురూ ప్రయాణమయ్యారు. త్వరత్వరగా నడిచారు. వాళ్ళ పాదాల క్రింద మంచు నలిగి పోతుంది. అంతా బాగానే వున్నట్లు వుండి హఠాత్తుగా మంచు కదలనారంభించింది. ఇంకో క్షణంలో మంచు కరిగి మునిగి పోతారు. రక్షించమని కేకలువేసినా అక్కడ దిక్కూమొక్కూలేదు.

"ఛీ! ఛీ ! ఎలాగండి పిచ్చిచావు చావవలసివస్తోంది." అనుకొన్నాడు లెనిన్.

ఎలాగోవారు గట్టి మంచుగడ్డపైన కాళ్లు వేయగలిగారు. అది కూడా సరియైన సమయంలో వేయగల్గారు. మళ్ళా, అతి జాగ్రత్తగా నడువనారంభించారు. ప్రతి అడుగూ మృత్యుగహ్వారంలోకి ఈడ్వవచ్చు, కాని అలాంటిదేమీ సంభవించలేదు. లెనిన్ ఆ ప్రదేశానికి సురక్షితంగా చేరాడు. అక్కడనుండి స్టాక్‌హోంకు వెళ్ళాడు. స్టాక్ హోంనుండి స్విట్జర్లండుకు పోయాడు.

రష్యాకు అంతదూరంగా వుండటం లెనిన్‌కు ఇష్టంలేదు. ఫ్యాక్టరీ కూలీలతో, వ్యవసాయిక రైతులతో ఉండిపోవాలని అతని వాంఛ. స్విట్జర్లండుకు చేరగానే ఇలా అన్నాడు. “నే నిక్కడకు పాతిపెట్టబడటానికి వచ్చానా? అనిపిస్తోంది”. మళ్ళా 9 సంవత్సరాల వరకూ గాని పీటర్సుబర్గు వెళ్ళలేదు.

ఈలోగా, రష్యాలో పరిస్థితులు నిరాశాజనకంగా వున్నాయి. జారు ప్రభుత్వం పగ తీర్చుకొంటోంది. అత్యంత విప్లవయోధులైన కార్మికులను, కర్షకులను జైళ్ళలో కుక్కుతున్నారు. సైబీరియాకు ప్రవాసం పంపుతున్నారు. కాని లెనిన్ రాత్రింబవళ్ళూ పనిచేశాడు. మరో విప్లవానికి కార్మికులను లెనిన్ తయారుచేస్తున్నాడు. లెనిన్ ఆర్గనైజ్ చేసిన స్కూళ్ళకు రష్యన్ కార్మికులు వచ్చేవారు. అతడు బోధించిన పాఠాలను నేర్చుకొని రష్యాకు తిరిగి వెళ్ళేవారు. అది తుఫాను ముందలి ప్రశాంతత. ఈసారి కార్మిక కర్షకులను నడిపే గట్టి విప్లవపార్టీని నిర్మించుతున్నారు. దానిని బోల్షివిక్‌పార్టీ అనేవారు. దాని నాయకుడు లెనిన్.

ఆ ప్రశాంతత భగ్నమవడానికి ఎంతోకాలం పట్టలేదు. ప్రతి కార్మికుని గుండె చీల్చుకుపోయే, అతని రక్తం వుడికిపోయే విషయం ఒకటి సంభవించింది.

చాలా దూరాన–సైబీరియాలో– ఒక తుపాకి పేలిన ధ్వని వినవచ్చింది. ఒకటి, రెండు, మూడు–వంద–రెండువందల గుండ్లు పేలిన ధ్వని గాలిలో దూసుకు పోయింది. ప్రతి గుండుకు ఒక సమ్మెదారుడు రక్తస్రవంతులలో మునిగి చనిపోయాడు. రెండువందలమంది మళ్ళా తలయెత్తకుండా పడిపోయారు. అది 1912 వేసవిలో జరిగింది. ఈ భయంకర ఘటన, ఎక్కడో దూరానవున్న “లెనా” బంగారుగనులలో జరిగినా, దేశమంతటా శంఖారావం– కార్మికులు శంఖారావానికి లేచారు, జవాబు చెప్పారు. “లెనా” గనులలో చనిపోయిన ప్రతి ఒక్క కార్మికునకూ, వెయ్యేసి కార్మికులు రష్యా అంతటా ఫ్యాక్టరీలనుండి, మిల్లులనుండి బయటికివచ్చి సమ్మెచేశారు. దేశాన్నంతా అసమ్మతి వెల్లువ అలుముకొంది.

అన్ని ఫ్యాక్టరీలలోను కార్మికులు కోపోద్రిక్తులయ్యారు. వీరా, ఈ హత్యాకాండను విన్నది. విని వార్త ఫ్యాక్టరీ కార్మికులకు చెప్పింది. లెనా బంగారు గనులలో 200మంది కార్మికులను కాల్చి చంపారు, అన్నది వీరా. ఆమె ముఖం ముడతలు పడినా, ఆమె తల నెరసిన వెంట్రుకలతో మిశ్రమమైయున్నా, ఆమె కళ్ళు నిప్పులు కక్కుతున్నాయి.

వీరా అరిచింది. “వాళ్ళు కోరిందల్లా తిండి. వాళ్ళపిల్లలు ఆకలితో చస్తున్నారు”. “అవును. మనపిల్లలలాగానే” అన్నాడు మరో కార్మికుడు.

వీరా, ఇంకా ఇలా చెప్పింది. "రెండు వందల మంది సమ్మెచేశారు. వారు ఆకలితో చస్తున్నారు. వారిని తుపాకి గుండ్లు ఆహ్వానించాయి. మనం కూడా ఆకలితో వున్నాం. మన యజమానులు కూడా మనల్ని చంపడానికి ప్రయత్నించుతారు. కాని మనం తుపాకిగుండుకు, గుండు బదులుచెబుతాం. మనం పోరాడుదాం, మనం జయించుదాం. లెనా బంగారు గనులలో పోరాడి చనిపోయిన మన సోదరులు వృథాగా చావలేదు." కార్మికులు ఫ్యాక్టరీల నుండి బయటకు వచ్చేశారు. మిల్లు యజమానులు, మతాధిపతులు, జారు, కొసక్ సైన్యాలు వారిని తిరిగిరమ్మని ఆజ్ఞాపించారు. కాని కార్మికులు తిరస్కరించారు. వీధులలో బారికేడ్సు నిర్మించారు. " ఆకలితో చచ్చేకన్నా పోరాడుతూ చావడం మెరుగు " అన్నారు వాళ్ళు.

విప్లవం మళ్ళీ ప్రాణం పోసుకుంటున్నదని లెనిన్ గ్రహించాడు. 1905 లోని అపజయం నుండి కార్మికులు తేరుకుంటున్నారు. లెనిన్ కార్మికులను ప్రోత్సహించాడు. అతడిలా అన్నాడు. "ఇది నూతన అధ్యాయం. ఒక్క దెబ్బతో ఈసారి జారునూ, పెట్టుబడిదారులనూ మనం ఓడించాలి."

ఒక ప్రక్క పీటర్సుబర్గులో కార్మిక పోరాటాలు యిలా జరుగుతుంటే, మరోప్రక్క ప్రపంచమంతా మహాభయంకర యుద్ధంలో మునగనున్నది. మార్కు, ఫ్రాంకు, పౌండు, డాలర్–ఇవన్నీ పైనచెప్పిన ఆయాదేశాల నాణాలు. బెర్లినులోని "హెర్ మార్క్"గారు, పారిస్‌లోని "యం(ఫ్రాంకు"గారు, లండనులోని "లార్డుపౌండు"గారు, యునైటెడ్ స్టేట్సు (అమెరికా)లోని "మిస్టర్ డాలర్"గారు– అందరూ చౌక కూలీ, మార్కెట్టూ, బంగారమూ కావాలన్నారు.

అప్పటికే ఆఫ్రికా, ఆసియాలలోని చాలా భాగాలు వారి కత్తులచే చీల్చబడ్డాయి. కాని యింకా చాలా భూమి జయించవలసింది వుంది. ప్రపంచములో యింకా చాలా భాగాలలో కార్మికులను బానిసలుగా భావింపవలసివుంది.

ప్రపంచములోని సూర్యుని ఎండలో నల్లజాతి పిల్లలు ఆడుకొనే కొన్ని ప్రదేశాలు వున్నాయి. వాటిలో నూనె ఎక్కువ దొరుకుతుంది. మరి కొన్ని చోట్ల పసుపురంగు బాలురూ, బాలికలూ పనిచేసే పొలాల అడుగున బొగ్గుగనులున్నాయి. "నల్ల కార్మికులు మనకు నూనె త్రవ్విపెడతారు. బొగ్గుగనులలో పసుపురంగు కార్మికులచే పని చేయిద్దాం" అని బిగుసుపాటి తెల్లకాలర్లు ధరించిన పెద్ద పెద్ద వర్తకులు అరిచారు. కాని యం. ఫ్రాంకు, లార్డు పౌండు, మిస్టర్ డాలర్ కోరిన బొగ్గు గనులకే, నూనె గనులకే, హెర్ మార్కు కూడా కావాలన్నాడు. అందుచేత 1914 వేసవిలో వాళ్ళు యుద్ధంలో దిగారు.

వాస్తవంగా వాళ్ళే యుద్ధభూమికి వెళ్ళి తమ ఆఫీసులలో పంకాల క్రింద కూర్చున్నారు. తమ సైనికుల్ని లెక్కవేశారు. తుపాకుల్ని లెక్కించారు. యుద్ధం

అయిపోయిన తర్వాత తమ నూనె గనులనూ, బొగ్గు గనులనూ ఎక్కడ తవ్వాలో గుర్తుగా మ్యాప్‌మీద సూదులు గుచ్చారు. వారు కార్మికులను ఒకరిగొంతుకలు ఒకరిని కోసుకోమని పంపారు. తమకోసం వాళ్ళని యుద్ధంచేయమని పంపారు. యుద్ధం అంతా ముగిసేసరికి 38,000,000 మంది కార్మికులు చనిపోవడం, గాయపడడం, కనిపించకుండా పోవడం జరిగింది. న్యూయార్కు, కాలిఫోర్నియా, ఫ్లోరిడా, ఇల్లినోయిస్, కాన్సాస్, టెక్సాస్‌లలోనున్న ప్రజలందరినీ కల్పితే ఎంత మంది వుంటారో, వారికంటే అధికంగా కన్నో, కాలో, చేయో పొగొట్టుకొన్నారు. లేదా భూమిమీద కన్పడకుండా అంతరించిపోయారు. పెట్టుబడిదారుల పేరాశ కార్మికులకు చేసిన బహుమానం అది.

పడుచువాళ్ళు, ముసలివాళ్ళు, రైతులు, కూలీలు, అందరూ సైనికులుగా చేయబడ్డారు. ఇవానుకు తన గ్రామంలో ఒక కొడుకు వున్నాడు. అతని పేరు కూడా ఇవానే. అతడు పొడుగ్గా వుండేవాడు. చక్కని జుట్టు వుండేది. ఒక రోజున అతడున్నచోటుకు జారు పోలీసు వచ్చి ఇలా అన్నాడు. "నీవు జర్మన్లను చంపాలి."

అందుచేత, ఒక రోజున మన యువ ఇవాన్ తన గ్రామంలోని తక్కిన యువకులతోను, బాలురతోను, ముసలివాళ్ళతోను యుద్ధానికి వెళ్ళాడు. ఇవాన్‌కు ఒక యూనిఫారమూ, ఒకబోయనెటూ ఇచ్చారు. ఇంకా వేలకొలది సైనికులతో పాటు అతడు ఒక రైలులో ఎక్కాడు. వాళ్ళందరినీ బండినిండా కుక్కారు. కొంత మంది క్రింద పడుకొన్నారు. ఇవాన్ తన బెంచీ మీద కూర్చుని నిద్రపోయాడు. వాళ్ళు పొలాలు, గ్రామాలు, నదులు దాటిపోయారు. ఇవాన్ తాను మళ్ళా ఇవన్నీ చూడగలనా అని ఆశ్చర్యపోయాడు.

తూర్పురంగంలో ట్రెంచెస్‌లోకి వారు చేరుకొనేటప్పటికి వర్షం జోరుగా కురుస్తోంది. చలి వేస్తోంది. వర్షంలో ఇవాన్ వెళ్ళలేదు. వాన తమ కోటుగుండా, భుజాల మీద క్రిందకు పోతున్నది. బూట్లు ఇవాన్‌ను కరుస్తున్నాయి. అయినా చీకటి గోతులలో బురదగుండా ఈడ్చుకుపోయాడు. తుట్టతుదకు అతని రెజిమెంటు ఒక భూమి అడుగున ఉన్న బారక్సు వద్దకు వచ్చింది. తమ సంచుల్ని అవతల పారేసి, కొయ్యచెక్కలమీద పడుకొన్నారు. అవే వారి పడకలు. వారికీ రొట్టె ఇచ్చారు. రొట్టె ముడతలు పడిపోయింది.

ఎప్పుడూ తుపాకుల ధ్వని వినబడేది. ఒక్కొక్కసారి తుపాకుల గింగురుమనే ధ్వని దూరంగా వినబడేది. ఒక్కొక్కసారి బాంబులు చాల సమీపంలోపడేవి. ఆకాశమంతా వాటి ధ్వనితో బ్రద్దలయిపోతోంది. టేబిల్‌పైన చీనా రేకు డబ్బాల గలగల ధ్వని వినబడుతోంది. కాని, ఎందుకు? దేనికోసం?

ఒకరోజున ఇవాన్ 'రెజిమెంటుకు పోండి' అంటూ ఆజ్ఞాపించారు. ప్రతివాడూ తన బోయ్‌నెట్‌ను గట్టిగా పట్టుకొన్నాడు. మరఫిరంగులు నెమ్మదిగా ప్రేలాయి. ముందుకు పోతున్న సైనికులకు అడ్డుగా మరఫిరంగుల పొగ తెరగా కనిపించేది. వినాశనమనే గాలిని పీల్చుతున్న మహారాక్షసులలాగా టాంకులు, నోమేన్స్‌లాండ్‌లో (రెండుపక్షాల యుద్ధ భూమికి మధ్య నున్న ఖాళీ ప్రదేశంలో) టాంకులు నడవ సాగాయి. ఇవాన్ గుండెలో గుబులు గుబులు మంటున్నది. ముందుకు ప్రాకు లాడుతూ పోయాడు.

జర్మను కార్మికులున్న అవతలవైపునుండి హఠాత్తుగా తుపాకులు బదులు చెప్పసాగాయి. ఒక విమానం బాంబులను కురిపించసాగింది. ఒకటి యువ ఇవాన్ ప్రక్కగానే పడింది. వణికిపోతూ ముందుకు పరుగెత్తాడు. జర్మన్ శ్రేణులకు దగ్గరగా పోతున్నాడు. వాళ్ళ తుపాకి గుండ్లు మరింత జోరుగా వస్తున్నాయి. జర్మన్లు ఇప్పుడు ముందుకు వస్తున్నారు. ఇవాన్ వాళ్లు ముందుకురావడం చూస్తున్నాడు. ఇంకా బాంబులు పడ్డాయి. భూమి కంపించింది. ఇవాన్ ఒక ఫిరంగి చేసిన బొక్కలో దూరాడు. ఒక మనిషి కాళ్ళు గాబోలు తాకినట్లయింది. అవి చల్లగావున్నాయి. ఇవాన్ అగ్గిపుల్ల గీసి చూచాడు. చనిపోయినమనిషి కన్పించాడు. కొద్ది అడుగుల దూరంలో అతని తల బురదలో పడివుంది. ఇవాన్ వళ్ళు జలదరించింది. మెదలకుండాపడుకొన్నాడు. కొన్ని నిమిషాలు-బహూశా ఒక అరగంట జరిగిందేమో, కాని యువ ఇవాన్‌కు జీవితం అంతంలాగ కన్పించింది.

కొంతసేపటికి తుపాకులు పేలడం మానాయి. పొగ పోయింది. దాదాపు తెల్లవారింది. ఇవాన్ ఆ బొక్కలో నుంచి బయటకు వచ్చాడు. అడ్డదిడ్డంగా పడివున్న వాటినన్నిటినీ దాటుకొంటూపోయాడు. చివరకు తన కందకాల దగ్గరకు చేరాడు. కాని కదలలేనంతటి అలసట.

సూర్యోదయం అయ్యేసరికి నోమేన్స్‌లాండ్‌లో రష్యన్‌ల, జర్మన్‌ల చచ్చిపోయిన శవాలు, బద్దలు కాబడిన భూమి తప్పితే మరేమీ కన్పించలేదు. వాళ్ళు చచ్చి పోయారు. దేనికోసం?

"ధనికుల లాభాలకోసం మీరు చచ్చిపోతున్నారు." అని లెనిన్ సరియైన సమాధానం ఇచ్చాడు.

జర్మను కార్మికులకు, వారు " తమ మాతృభూమిని రక్షించడానికి" పోరాడు తున్నారని చెప్పబడింది. బ్రిటీషు కార్మికులకు వారు " రక్తపాతంలో మునిగిన బెల్జియం గౌరవం కోసం" పోరాడుతున్నారని చెప్పబడింది. అమెరికన్ కార్మికులకు "ప్రజాస్వామ్యం కోసం ప్రపంచాన్ని రక్షించడానికి" తుపాకులు పేల్చండని చెప్ప

బడింది. కాని, యుద్ధకాలమంతటనూ హెర్ మార్క్సు లార్డ్‌పౌండూ, యం, ఫ్రాంకూ, మిష్టర్ డాలరూ ఇంకా ధనవంతులయ్యారు. సైన్యాలకు రొట్టెల్నీ, దుస్తుల్నీ ఎక్కువ ధరలకు అమ్మారు. ఆయుధ సామాగ్రి ఫ్యాక్టరీలను నెలకొల్పి గొప్ప లాభాలను సంపాదించారు. యుద్ధసామాగ్రి తయారుచేసే అనేక పెద్దపెద్ద ఫ్యాక్టరీలు, ఆయుధాలను, యుద్ధ సామాగ్రిని సైన్యాలకే గాక, శత్రుసైన్యాలకు కూడా అమ్మారు!

యూరప్‌లోను, రష్యాలోను దగాకోరు నాయకులు కార్మికులకు అబద్ధాలు చెబుతున్నారు. కార్మికులకు, తమ దేశాలను రక్షించుకోమని చెబుతున్నారు. ఎవరి దేశం? లెనినూ, అతడు నిర్మించిన బోల్షివిక్ పార్టీల విస్పష్ట ధ్వని యుద్ధరోదనలను చీల్చుకొంటూ మార్మోగింది. ఇలా జవాబు చెప్పింది. "ఇది మనదేశం గాదు. ఇది పెట్టుబడిదారులకూ, ధనికులకూ చెంది వుంది. ఈ ద్రోహులు, మీరొకరి గొంతుక ఒకరు కోసుకొని ధనికుల లాభాలను కాపాడమని చెబుతున్నారు. మీరు-రష్యన్, జర్మన్ , ఫ్రెంచి, ఇంగ్లీషు కార్మికులందరూ - ఏకంగావాలి. యుద్ధాన్ని ఆపివేయాలి. పరిపాలకులకు, పెట్టుబడిదారులకు వ్యతిరేకంగా తిరగబడండి. కథ అడ్డం తిప్పండి! యుద్ధాన్ని విప్లవంగా మార్చండి," లెనిన్ సత్యాన్ని గ్రహించాడు.

"బర్గు" అంటే జర్మనీ భాషలో పట్టణం. పీటర్సుబర్గులో "బర్గు" వుంది గనుక అది తీసివేసి, మరోపేరు పెట్టారు. పీటర్సుబర్గు, పెట్రోగ్రాడ్ అయింది. పెట్రోగ్రాడ్‌లో పాలు లేవు, మాంసం లేదు, రొట్టె లేదు. వీరా రాత్రిళ్ళు రొట్టెలమ్మే దుకాణానికి వెళ్ళేది. తన బిడ్డ ఇంటివద్ద ఆకలితో బాధపడుతుండటంవల్ల, ఆ దుకాణం తెరిచేదాకా వరుసగా నిలబడిన జనంతోపాటు వీరాకూడా నిలబడేది. చివరకు వాళ్ళు దుకాణం తెరచి, ఒక్కొక్కరికి 20 తులాల రొట్టె అమ్మారు. రొట్టె అసహ్యంగా వుంది. పైగా అది చాలినంతగానూ లేదు.

కార్మికుల కడుపులు ఖాళీగా వున్నాయి. "మన జేబులు డబ్బులేకుండా ఖాళీచేసే, మనలను మలమలమాడ్చే ఈ యుద్ధాన్ని ఆపివేయాలి" అని వాదించారు. వారు పనిచేయడం మానివేశారు.

ఉద్రేకం జాస్తి అయింది. జారుకూ, ధనిక పెట్టుబడిదారులకూ వ్యతిరేకంగా లోలోన రగుల్కొనే క్రోధం ఒక్కసారి పెట్రోగ్రాడ్‌లో భగ్గుమన్నది. వీధులన్నీ కార్మికులతో నిండిపోయాయి. అందరూ పట్టణ కేంద్ర భాగానికి కదలసాగారు. పోలీసులు బ్రిడ్జీలకు అడ్డుగా నిలిచారు. అయినా కార్మికులు తమప్రాణాలను లెక్క చేయకుండా మంచుతో నిండిన నదులను దాటారు.

వీరా కూడా తనబిడ్డను చంకను వేసుకొని వీధుల్లోకి పరుగెత్తింది. ఉద్రేక భావాలతో మాట్లాడుతున్న సైనికుల మధ్యకు ఉరికింది. "మీరు మా పక్షమేనా?" అని అరిచింది.

"అవును. విప్లవం చిరస్థాయియగుగాక" అని వారు జవాబిచ్చారు. ఆమె త్వరత్వరగా పోసాగింది. దూరంగా తీవ్రంగా కాల్పులు వినబడుతున్నాయి. సైనికులు, నావికులు, కార్మికుల పెట్రోగ్రాడ్‌ను సంరక్షించుతున్నారు. వీరా ఆనందంతో నవ్వింది. ఒక బ్రిడ్జి గుండా, ఒక భవనం మండిపోవడం వీరా చూచింది. పెద్ద పెద్ద అగ్నిజ్వాలలు నాలుకలు చాచుకొని ఆకాశాన్ని తాకు తున్నాయి. ఆకాశం అంతా ఎర్రటి రంగుపూసినట్లయింది. ఫిబ్రవరి విప్లవం (1917) ప్రారంభమయింది.

మరుసటి రోజున ట్రాలీలను రోడ్లపై బోల్తాపడేశారు. వాటి వెనుక కార్మికులు తమని రక్షించుకో మొదలెట్టారు. కార్మికులందరూ "డౌన్ విత్ ది వార్! డౌన్ విత్ ది జార్!" (యుద్ధం నశించాలి! జార్ నశించాలి!) అని అరిచారు.

ఉద్రేకపు రోజులు, పనిరోజులు గడిచిపోయాయి. జారు అంటే ఇంకా రాజభక్తిగల ఇతర సైనికులను, కార్మికులపై తుపాకులు పేల్చవద్దని సైనికులు కోరారు. సోవియటులు అని పిలువబడే కౌన్సిళ్ళను కార్మికులు ఆర్గనైజ్ చేయడంలో మునిగిపోయారు. "సోవియట్‌లను"నిర్మించండి. అవి కార్మికులను స్వాతంత్ర్యానికి తీసుకుపోతాయి అని అరిచారు. కార్మికులు జారును కూలద్రోశారు.

కార్మికులందరూ విజయం పొందినట్లు భావించారు. ప్రతివాడూ, విప్లవశక్తి తనలోనే క్రిందికీ పైకీ పొరలిపోతున్నదని భావించాడు. ధనికులూ, రాచవంశ ప్రభువులూ మాత్రం గజగజ వణకిపోయి తమ నగలను, నాణ్యాలనూ దాచారు. కార్మికులు జారును తరిమివేసినప్పుడు, పాతపద్ధతి అంతటితో నశించిందని వారికి తెలుసు. అయినా కార్మికులింకా అధికారం పొందలేదు. ఒక తాత్కాలిక ప్రభుత్వం ఏర్పడింది. దానిలో పెత్తనం ధనిక యజమానులదే. వారు కార్మికులను మోసపుచ్చి అధికారం తమ హస్తాలలోనే వుంచుకోవాలని ప్రయత్నించారు.

లెనిన్ స్విడ్జర్లండులో వున్నాడు. భోజనం ముగించే సమయానికి ఒకాయన గదిలోకి పరుగెత్తుకు వచ్చాడు, "విన్నారా యీ వార్త" అని అరిచాడు. "రష్యాలో విప్లవం. విప్లవం". లెనిన్ ఒక్క గంతువేశాడు. తన భార్యతోపాటు సరస్సు గట్టు దగ్గరకు పరుగెత్తాడు. అక్కడ పత్రికలన్నీ రాగానే వ్రేలాడగడతారు. ఆఖరి వార్తలను తిరిగితిరిగి చదివాడు. లెనిన్ విప్లవం నిజంగానే వచ్చింది. ఇన్ని సంవత్సరాలూ దానికోసం అతడు సన్నాహాలుగావించాడు. రష్యాకు తిరిగిపోవాలన్న ఆదుర్దా

అతన్ని కాల్చి వేసింది. రష్యాలో ఒక నూతన ప్రభాత భానుడుదయించేదాకా, పోరాటంలో తానుకూడా నిమగ్నమై నడపాలని లెనిన్ భావించాడు.

అతడు త్వరగా వేగంతో పనిచేశాడు. సత్య వివేకాలతో ప్రజ్వరిల్లే సందేశాన్ని కార్మికులకు పంపాడు. "విప్లవం ఆపకండి! వ్యాపింపజేయండి. కొత్త సమూహాలను ఉద్రేకపరచండి. ప్రతివానికి శాంతి, కార్మికులకు తిండి, రైతులకు భూమి–కార్మిక కర్షకుల సాయుధ సోవియట్లు అధికారాన్ని హస్తగతం చేసికొన్నప్పుడే లభిస్తాయి. మీ చేతుల్లోకి అధికారాన్ని తీసికోండి."

అతని మాటలు క్రియారూపం దాల్చాలంటే అతను రష్యా వెళ్ళాలి. అందుకు ఊపిరాడకుండా కృషిచేశాడు. యుద్ధంలో నిమగ్నమైన అనేక దేశాలు దాటి వెళ్ళాలి. రష్యా ధనిక పెట్టుబడిదారులు అతనిని లోనికి రానీయరు. ఎలాగయితేనేం, లెనిన్ వెళ్ళడానికి సిద్ధమయ్యాడు. ఖైదీ క్యాంపులలో మ్రగ్గుచున్న సైనికులకు రష్యా విప్లవాన్ని గురించి తెలియజేస్తూ, వారికి ఒక నూతన ఆశాజ్యోతిని చూపించుతూ లేఖ వ్రాశాడు. స్విస్ కార్మికులకు తన వీడ్కోలు సందేశాన్ని ఇలా ఇచ్చాడు. "యూరప్‌లో ప్రారంభమవుతున్న విప్లవం చిరస్థాయి అగుగాక!"

ఈలోగా యుద్ధం తీవ్రంగా విజృంభించింది. జారు స్థానే ఏర్పడ్డ తాత్కాలిక ప్రభుత్వం ప్రజలకు తిండిని ఈయలేదు. శాంతినీ సమకూర్చలేదు. పైగా గాయపడ టానికీ, చనిపోవడానికీ మరికొన్ని సైన్యాలను యుద్ధ రంగానికి పంపింది. జారుకంటే కూడా బాగా నూతన ప్రభువులు, పెట్టుబడిదారుల, స్పెక్యులేటర్ల (అంచనాలు వేసి, వర్తకం చేసేవారు) లాభాలను రక్షించ మొదలెట్టారు.

స్టాక్ఎక్స్ఛేంజ్ ముందు ప్రతిరోజూ మనుష్యులు పోగయ్యేవారు. పేరాశతో కుమిలిపోతూ, ఉద్రేకంతో నిలబడేవారు. తుపాకీగుండ్లను, తుపాకులను ఉత్పత్తి చేస్తూ, అమ్ముతూ వారంతా రక్తధారలలో మునిగిన డబ్బుకోసం క్రూరమైన పోటీతో ఒకళ్ళ గొంతు నొకరు పట్టుకొంటున్నారు. కాని లెనిన్ అప్పటికే రష్యాకు ప్రయాణమయ్యాడు.

రైలు కదిలింది. దానికూత చెవుల్లో గింగురుమంటోంది. కార్మికవర్గం కోసం పోరాడినందుకుగాను ప్రవాసమంపబడిన ముప్పదిమంది కార్మికవర్గం తలయెత్తే –కార్మికవర్గ అధికారం కైవశం చేసుకునేందుకు పోరాడే దేశానికి పోతున్నారు. రష్యాకు సమీపంగా రైలు చక్రాలు ఒక చుట్టు తిరిగినప్పుడల్లా లెనిన్ "మనం తిన్నగా జైలులోకి పోవడం లేదుగదా" అని అనుకునేవాడు.

కాని, విప్లవం అటోఇటో తేలే నిశ్చితసమయంలో తాను దూరంగా ఉండడం లెనిన్‌కు ఇష్టంలేదు.

ఇంజన్ గుప్‌గుప్ మనడం ఆపివేసి, చక్రాలు ఆఖరి దఫా తిరిగి, బండి ఆగడంతోటే మేళతాళాలు వినబడ్డాయి. మేళతాళాలను వినిపించనీయకుండా కార్మికుల గుంపులు నినాదాలిస్తున్నాయి. అంతర్జాతీయగీతం "ఆకలి మంటల మలమలమాడే అనాథులందరు లేవండోయ్: మంచి ప్రపంచము రానున్నాదీ మనకందరకును లేవండోయ్," స్టేషన్ అంతా ప్రతిధ్వనించింది. తమ నాయకుని ఆహ్వానించడానికి పెట్రోగ్రాడ్ కార్మికులందరూ వచ్చారు. వీరా కూడా తన బిడ్డను చంకనేసుకొని వచ్చింది.

ప్రతివారూ లెనిన్ ఏం చెబుతాడో వినాలని కోరారు. రోజంతా పట్టణమంతా ఊరేగాడు. " కామేడ్స్, కార్మికులారా! సైనికులారా, మీ చేతులనుండి రైఫిల్సును క్రింద పారేయకండి. భూస్వాములను, పెట్టుబడిదారులను తరిమివేయండి. అధికారం మీ హస్తగతం చేసుకోండి" అంటూ ఉద్భోదించాడు. పదేపదే కార్మికులకు ఇదే చెప్పారు. ఆనందోత్సాహముతో కార్మికులు తమ టోపీలు గాలిలో ఎగరవేస్తూ కేక వేశారు. తాము లెనిన్ వద్ద విన్న దానిని ఇంటివద్ద నున్న కార్మికులకు చెప్పాడు. కార్మిక, కర్షకులకు లెనిన్ నిజమైన ప్రతినిధి. వారి హృదయాలలోని కోర్కెలను లెనిన్ మాటల్లో బయటపెట్టాడు. అందుచేతనే ప్రపంచంలో ఆరవ భాగాన్ని విముక్తిచేసే ఈ కార్మిక, కర్షక మహావిప్లవానికి అతను నాయకుడయ్యాడు.

కార్మిక నాయకుని యెడల పెట్టుబడిదారులకు, భూస్వాములకు వుండే ద్వేషం ఇంతింత గాదు. లెనిన్‌ను గురించి అసత్యాలను కార్మికుల మనస్సులలో వ్యాపింప జేయ ప్రయత్నించారు. వారిలోవారు ఇలా గుసగుసలాడారు. "మనం నాయకుని అరెస్టుచేసి విప్లవానికి తల లేకుండా తెగగొడదాం. మనం లెనిన్‌ను నాశనం చేయాలి."

పెట్రోగ్రాడ్ కార్మికులు తమ ఇండ్లలో లెనిన్‌ను దాచారు. పగటిపూట అతడు ఇంటిలోపలే వుండేవాడు. రాత్రిళ్ళు మంచిగాలి కాస్త పీల్చుకోడానికి బయటికి పోయేవాడు. కార్మికులకు విజయాన్ని గూర్చే పార్టీని నిర్మించడానికి అతడు తన యావత్ కాలాన్నీ ఉపయోగించాడు. కార్మికులు రహస్యంగా అతన్ని సందర్శించి, అతని సందేశాన్ని తమ కామ్రేడ్సుకు తీసుకువచ్చేవారు.

కాని కార్మికుల మధ్యలోనే ఇంకా అనేకమంది శత్రువులున్నారు. ఏ వీధి మూలనో లెనిన్‌ను గుర్తించి పోలీసులకు వాళ్ళు తెలియజేయవచ్చు. లెనిన్ పెట్రోగ్రాడును పూర్తిగా వదలివేయవలసి వచ్చింది. గ్రామసీమకు వెళ్ళి ఒక కార్మికుని ఇంట్లో వుండసాగాడు. తలగొరిగించి, గడ్డంతీసి పారవేశాడు.

లెనిన్ నివసించుచున్న ఇంటి కార్మికునికి ఒక "బేరన్" వుంది. దానినే లెనిన్ తన యిల్లుగా చేసుకొన్నాడు. పెట్టుబడిదారులు ఇంకా కార్మిక నాయకుని కోసం

చూస్తున్నారు. అతన్ని పట్టి ఇస్తే పెద్ద బహుమానం ఇస్తామని ప్రకటించారు. లెనిన్ ఇంకా దూరానికి పోవలసివచ్చింది.

ఒక రోజున లెనిన్ తాను నివసించుచున్న యింటి కార్మికునకు వీడ్కోలు చెప్పాడు. అతనూ, మరో కామ్రేడు చిన్న బోటు ఎక్కి దాదాపు నాల్గు మైళ్ళు పోయారు. ఆ పడవను ఒడ్డున వదలి, అరణ్యాలలోబడి ఒక పెద్ద మైదానం వచ్చే దాకా నడిచారు. ఈ బురద మైదానంలోనే వారు తమ ఇల్లును నిర్మించు కొన్నారు. చెట్ల కొమ్మలతోను, గడ్డితోను నిర్మించిన ఒక గుడిసెలో వారుండేవారు. గుడిసె బయట మంటవేసి భోజనం వండుకొనేవారు. వాళ్ళకు సహచరులు- కన్నాలలో నుంచి బయటికి రావడానికి సాహసించిన అడవికుందేళ్ళు, తేమనేలపైన క్రిందుగా ఎగిరే పక్షులూ, రాత్రిళ్ళు ఉజ్వలంగా ప్రకాశించే నక్షత్రాలే. ఎవరైనావస్తే లెనిన్ తాను దగ్గరలోనే వున్న వ్యవసాయకూలీలతో పాటు గడ్డిపోగుచేస్తూ కూర్చునే వాడు. కాని, ఎవరూ అక్కడ నివసించుచున్నది విప్లవనాయకుడని కలలోసైతం తలచలేదు.

ఈ చిన్న గుడిసే, కమాండర్ యొక్క ప్రధానకార్యాలయం. జైళ్ళ నుండి, సైబీరియా నుండి, ఇన్ని సంవత్సరాలుగా ప్రవాసమున్న విదేశాలనుండి నడిపి నట్టుగానే, ఈ బురద పొలాల నుండియే లెనిన్ కార్మిక, కర్షకులను నడుపసాగాడు. సూర్యుడుదయించేవాడు, అస్తమించేవాడు. రోజులు గడిచిపోతున్నాయి. ఇక లెనిన్ కార్మికులను తిరగబడమని కోరాడు. “మనం చాలాకాలం కాలవ్యయం చేశాం. ఇక మనం మనచేతుల్లోకి అధికారం లాక్కోవాలి” అని వ్రాశాడు.

ఆకులు-పసుపు, ఎర్ర, బూడిద రంగులుగా మారి భూమిమీద పడిపోతున్నాయి. అది 1917లో ఆకురాలు కాలం. అమెరికానుండి, అట్లాంటిక్ సముద్రాన్ని ఛేధించు కొంటూ పెద్దపెద్ద, వేగంగా నడిచే నౌకలు అమెరికను పెద్ద ధనికులు చేసిన తుపాకిగుండ్లకు గురికావడానికే వారు తీసుకుపోబడుతున్నారు.

తూర్పురంగంలో రష్యా, జర్మనీ, పోలండు సరిహద్దులలో కందకాలలోని సైనికులు ఈ యుద్ధంతో అలసిపోయారు. వారిలా అనుకొనేవారు. “మనం మన చేతుల్నీ, కాళ్ళనీ, కళ్ళనీ పోగొట్టుకుంటున్నాం. ఎందుకు? ధనికుల్ని మరింత ధనికుల్నిగా చేయడానికి. దీనిలో అర్థంలేదు”.

లెనిన్ చెప్పినదానిని సైనికులు అర్థంచేసుకోవడం మొదలెట్టారు. వారు పోరాడ తిరస్కరించారు. జర్మన్ సైనికులు, రష్యన్ సైనికులు తుపాకి గుండ్లతో ఆహ్వానించు కోవడంపోయి, ఒకరినొకరు కౌగిలించుకోవడం మొదలెట్టారు. తమ తుపాకులను ట్రెంచీలలో పారవేసి, “నోమేన్స్ లాండు”లో కలుసుకోవడం మొదలెట్టారు. ఒకరి

భాష ఒకరు అర్థంచేసుకోడం కష్టమే. కాని వారందరికీ అర్థమయ్యే మాటలు కొన్ని కనుగొన్నారు. "ఇక యుద్ధం వద్దు" అని జర్మన్ సైనికుడు జవాబిచ్చాడు. వారు ఆనందంతో కేకలు వేశారు. కౌగిలించుకొని ముద్దు పెట్టుకొన్నారు. ఒకరికొకరు తిండి పెట్టుకొన్నారు. సిగరెట్లు యిచ్చుకొన్నారు. యుద్ధం కొనసాగించ తిరస్కరించారు.

యువ ఇవాన్‌కు కూడా యుద్ధం అంటే విముఖత ఏర్పడింది. ప్రతిరోజూ అతనూ, తదితర సైనికులూ ఈ రక్తపాత హత్యాకాండ ఎప్పుడంతరించుతుందని ఒకరినొకరు ప్రశ్నించుకొనేవారు. చివరకు యుద్ధం ఎప్పుడు అంతమవుతుందో తెలిసికోడానికి పెట్రోగ్రాడ్ వెళ్ళ నిశ్చయించుకొన్నారు. యువ ఇవానూ, ఇతర సైనికులు తుపాకులను భుజాన వేసుకొని పెట్రోగ్రాడ్ పొలాలగుండా నడిచే రైలు ఎక్కారు. పెట్రోగ్రాడ్ పట్టణ సరిహద్దులకు వచ్చేటప్పటికి అచ్చట ఫిరంగి కాల్పులు వినిపించాయి. ఒక స్టేషను దగ్గర కార్మికులు, సైనికులూ, నావికులు తమ మెషిన్‌గన్‌లతో హడావిడిగా పోతున్నారు. సైనికులు రైలు నుండి దూకి వారితో కలుసుకొన్నారు. వీధుల గుండా నడిచారు. స్త్రీలు, పిల్లలు కూడా వారి వెంటనడిచారు. కార్మికులు ఫ్యాక్టరీల నుండి, ఇరుకు సందుగొందులనుండి బయటికి వచ్చారు. వీరా తండ్రి నెరసిపోయిన గడ్డంతో ఒక కర్ర ఊతగా గొని, బయలు దేరాడు. పిల్లలు జండాలను, "రైతులకు పొలం, ప్రజలకు శాంతి, ఆకలిగొన్నవారికి తిండి." అన్న నినాదాలు గల పతాకాలను ఎగురవేస్తూ అతని ముందు నడిచారు.

పెట్రోగ్రాడ్‌లో నిల్వ ఉండిన సైనికులు కలిసారు. వారు, తమతోపాటు సాయుధ మోటార్లను, మెషిన్‌గన్లను తెచ్చారు. లారీ తర్వాత లారీ సైనికులతోను, సాయుధ కార్మికులతోను నిండిపోయింది. విప్లవ యుద్ధరంగానికి కదలిపోయింది.

ధనిక వర్తకుల మర ఫిరంగులు కార్మికుల పైన గర్జించాయి. తాత్కాలిక ప్రభుత్వం కార్మిక విప్లవాన్ని తుడిచిపెట్ట సంకల్పించుకొంది. కాని, తమ సోవియట్ల ద్వారానే పెట్టుబడిదారుల క్రూర నిర్బంధాన్ని తుదముట్టించడానికి మార్గం అని కార్మికులకు తెలుసు. "అధికారమంతా సోవియట్లకే" అని వాదించారు. వారు బలపడుతూ నెమ్మదిగా ముందుకువచ్చారు. పెట్టుబడిదారుల తుపాకులకు తమ తుపాకులు జవాబు చెప్పాయి. కార్మిక, కర్షకుల ప్రథమ విప్లవాన్ని రక్షించుకొనడానికి సైనికులు, నావికులు, కూలీలు, రైతులు తమ ప్రాణాలను ఒడ్డి ప్రతి గడపలోను సంసిద్ధంగా వున్నారు.

వారిముందు బోల్షివిక్కులు– లెనిన్ అనుచరులూ నడిచారు. లెనినే స్వంతంగా నాయకత్వం వహించాడు. స్టాలినూ, తదితర దృఢమైన బోల్షివిక్కులూ అతనికి

సహాయకులుగా వున్నారు. విప్లవానికి లెనినే సేనాధిపతి. పెట్రోగ్రాడ్‌లోని స్మాల్నీ విద్యాసంస్థకు ఒకరాత్రి ముందుగా మారువేషంలో లెనిన్ వచ్చాడు. ఇతకు పూర్వం, ఇది ధనికుల కూతుళ్ళకు పాఠశాల. పాఠశాల హాల్సులో ఇదివరలా ఆ పిల్లల వెకిలి నవ్వులకు బదులుగా దృఢమైన పాదాల చప్పుడు ప్రతిధ్వనించింది. స్మాల్నీ విద్యాసంస్థ ఇపుడు కార్మికులకు, సైనికులకు, రైతులకు ప్రధాన కార్యాలయంగా మారింది.

లెనిన్ వద్దకు దూతలు రిపోర్టులతో పరుగెత్తుకవచ్చి అతని సూచనలను తిరిగి తీసుకుపోతూ వుండేవారు. "పీటరు అండ్ పాల్ కోటను పట్టుకోండి" అని 'అరోరా' శౌర్యనాయకులకు చెప్పాడు. "రాజభవనాన్ని ముట్టడించడానికి విప్లవ సైనికదళాలూ, కార్మికులూ సిద్ధంగా వున్నారా?" అని ఒక కార్మికుని ప్రశ్నించాడు ఆదుర్దాగా. " టెలిఫోనును, రైలుస్టేషన్లను అక్రమించండి" అని ఇతర్లకు చెప్పాడు.

జారు రాజభవనం, శత్రువు ముఖ్యకేంద్రం, 'అరోరా' నౌక నది మీద ముందుకు వచ్చింది. రాజభవనంలోని అలంకరించిన ఆ గోడలపైన ఫిరంగులను పేల్చింది. కార్మిక, సైనిక, నావికుల తుపాకి దెబ్బలను శత్రువు ఎదిరించలేక పోయాడు. చిట్ట చివరకు జారు రాజభవనం కార్మికుల చేతిలో పడింది. ఎంతో విలువైన వస్తువులతో అలంకరించబడింది. ఆ గదులలో ఇక నిరంకుశ ప్రభువు పరిపాలించడు.

రోజంతా కార్మికులు పోరాడారు. శత్రువుల చివరి ఫిరంగి ధ్వని తమ పెట్రోగ్రాడ్ ఫిరంగి ధ్వనులతో మునిగి అంతరించిపోయేదాకా కార్మికులు ముందుకు పోతూనే వున్నారు. తుపాకులు పేల్చడం మానివేసిన తర్వాత లెనిన్ ఒక కంబళి తీసుకొని నేలమీద కొద్ది గంటలు నిద్రపోయాడు.

నిద్రతో కొంచెం తేరుకొన్న లెనిన్, సోవియట్ల కాంగ్రెసు వద్దకు వెళ్ళాడు. రష్యా నుండి, అన్ని ప్రాంతాల నుంచి అక్కడకు వచ్చారు. ఈ కార్మిక, కర్షకుల నిజమైన ప్రతినిధులు నూతన ప్రభుత్వాన్ని ప్రకటించారు. "అధికారమంతా సోవియట్లకే". అది 1917 నవంబరు 7వ తేదీ. కార్మికులు, సైనికులూ "మనం భూస్వాముల నుండి భూమిని లాగివేసి రైతులకిచ్చాం". "మనం పెట్టుబడి దారుల నుండి ఫ్యాక్టరీలను లాగివేసి కార్మికులకిచ్చాం". "మనం యుద్ధాన్ని ఆపివేశాం. మనం జారును వదిలించుకొన్నాం". "కార్మిక, కర్షకుల మాతృభూమిని, సోవియట్ రిపబ్లిక్‌ను మనం స్థాపించాం". "సోవియట్ రిపబ్లిక్ చిరస్థాయి అగుగాక". అనే నినాదాలతో ముందుకు పోయారు.

కార్మికులు, కర్షకులు తమ నాయకుడైన లెనిన్‌ను ప్రపంచంలో ప్రథమ కార్మిక ప్రభుత్వమైన నూతన సోవియటు రిపబ్లిక్‌కు అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొన్నారు.

కొంతకాలం అంతా గందరగోళంగా వుంది. అయినా కార్మికులు వీరోచితంగా ముందుకు పోయారు. తమ జీవితమంతా దస్కులమీద వాలడం తప్ప మరేమీ యెరుగని క్లర్కులు సోవియటులో పనిచేయమని నిరాకరించారు. పనిచేసే దుస్తులతోనున్న కార్మికులు ఆ స్థానం ఆక్రమించారు. కొంతమంది టెలిఫోను బాలికలు, నావికులకు వందలకొలది పనిముట్లను ఎలా ఉపయోగించాలో నేర్పారు. రైల్వే లైన్‌మెన్, స్టేషన్ సూపరెంటెండెంటులయ్యారు. నెమ్మదిగా రైళ్ళు కదలనారంభించాయి. టెలిఫోను బెల్సు మ్రోగసాగాయి. గ్రామసీమల నుండి పట్టణాలకు తిండి రావడం మొదలెట్టింది. కార్మికులు అధికారంలో వున్నారు.

కాని కార్మికుల కింద శత్రువులున్నారు. విదేశాలలో వుంటున్న పెద్దపెద్ద ఫ్యాక్టరీల యజమానులు, రష్యాలోని ఇదివరకటి రాచవంశములతోను, ధనిక వర్తకులతోను కలిసి కార్మికుల సోవియట్లను పడత్రోయాలని ప్రయత్నించారు. వీరిని "వైట్స్" అంటారు. ఉత్తరాన ఒకటి, దక్షిణాన ఒకటి, బాల్టిక్ రాజ్య ప్రదేశంలో మరొకటి సైన్యాలను ప్రోగుచేశారు. సోవియట్‌లను నాశనంచేయడానికి మూడు తలల రాక్షసిలాగా ఇవి ప్రయత్నించాయి.

వైట్స్ సైన్యాలు నెమ్మదిగా కార్మికులకు, బోల్షివిక్కులకు వ్యతిరేకంగా ముందుకు వచ్చాయి. తాము అంత ప్రియంగా సంపాదించిన దానిని సంరక్షించుకోడానికి కార్మికులూ, కర్షకులూ ప్రతిచోటా పరుగెత్తారు. సైబీరియా విశాల మైదానంలో, క్రిమియా కాకసస్ కొండదారులలో, యుక్రైన్ పచ్చనిబీళ్ళలో, కార్మిక కర్షక వీరుల దండులు ప్రోగయ్యాయి. వైట్ సైన్యాలకు జవాబు చెప్పాయి. ఒకసారి వైట్సు పెట్రోగ్రాడ్ సమీపానికి వచ్చారు. తమ శత్రువులను పారద్రోలగలమా అని కార్మికులు సంశయించారు. కాని లెనిన్ వారిని ఉత్సాహపరిచాడు. "మనం ఒంటరిగా లేము. త్వరలో ఇతర దేశాల కార్మిక, కర్షకులు మన సహాయానికి వస్తారు. ఈలోగా మనం మన రెడ్ ఆర్మీని నిర్మించుకోవాలి" అన్నాడు.

అనేక రెడ్ ఆర్మీ రెజిమెంట్లు ఆర్గనైజ్ చేయబడినాయి. కార్మిక, కర్షకులు సోవియట్ నక్షత్ర చిహ్నాన్ని తమ భుజాల మీద ధరించడానికి, తమ ఆశయంకోసం పోరాడుతున్నందుకు గర్వపడ్డారు. వారు జయించారు. 1920 నాటికి రెడ్ ఆర్మీ తన శత్రువులను జయించింది.

హెర్‌మార్కు, యం. ఫ్రాంకు, లార్డుపౌండ్, మిస్టర్ డాలర్‌ల పేపర్లు లెనినంటేను, విప్లవం అంటేను ద్వేషంతో కుమిలిపోతున్నాయి. విప్లవం జయించడం, సోవియటు

రిపబ్లిక్ జీవించడం వాళ్ళ కిష్టంలేదు. ఎందుకంటే, రష్యా సంపద తమకు కావాలని వారు కోరుతున్నారు. విప్లవం తమ దేశాలకు పాకుతుందేమోనని భయపడుతున్నారు. సైన్యాలతో కార్మిక, కర్షక రిపబ్లిక్‌ను నాశనం చేయాలని కార్మిక, కర్షకులకు తిండీ, మందులూ రాకుండా బ్లాకేడ్‌తో పంపాలని, క్షామంతో నాశనం చేయాలని ప్రయత్నించారు. సోవియటు రిపబ్లిక్‌లను గురించి తమ తమ దేశాలలోని కార్మిక, కర్షకుల మనస్సులను అసత్యాలతో నింపాలని ప్రయత్నించారు. సోవియటు ప్రభుత్వం బలపడిన కొద్దీ అబద్దాలు మరింత పెద్దవయ్యాయి. మొట్టమొదటి నుండి పెట్టుబడిదారుల పత్రికలు "లెనిన్‌ను చంపివేశారని" ప్రచారం చేయ మొదలుపెట్టారు. వాళ్ళ ఉద్దేశ్యం " లెనిన్‌ను చంపివేయమని". జారు, లెనిన్‌ను ప్రవాసం పంపితే విప్లవం ఆగిపోతుందని తలచినట్లుగానే, తాత్కాలిక ప్రభుత్వం లెనిన్‌ని పట్టుకొని విప్లవాన్ని ఆపివేయాలని అతని కోసం వెతికినట్లుగానే, లెనిన్‌ను చంపితే సోవియటు రిపబ్లిక్‌ను నాశనం చేయవచ్చునని వారు భావించారు.

లెనిన్ ఒక పెద్ద రాక్షసి అని నమ్మేటట్లు చేయాలని ప్రయత్నించారు. బోల్షివిక్ అంటే మీసాల దయ్యపోతు అనీ, అతను పళ్ళ మధ్య కత్తిపట్టుకొని వుంటాడనీ అనుకొనేటట్లు చిత్రించారు. రష్యన్ విప్లవం ప్రపంచంలో అన్ని భాగాలలోను కార్మిక, కర్షకులకు ఆశను రేకెత్తించింది. రష్యన్ కార్మిక, కర్షకుల వీరకృత్యాలను వారు గమనించారు. తరతరాలుగా అనుభవించే ప్రజలబాధలు సమసిపోనున్నా యని వారు గ్రహించారు. "మనకి మార్గం చూపిన రష్యన్ కార్మికుల విప్లవం చిరస్థాయి అగుగాక!" అన్నారు వారు. అందుచేతనే, మిష్టర్ డాలరూ, అతని స్నేహితులూ అబద్దాలను స్వేచ్ఛగా వదిలారు. ఈ విధంగా సత్యాన్ని కప్పివేయ వచ్చునని వారు భావించారు. కాని, లెనిన్ బోధించిన సత్యం, అసత్యపు పుకారు మబ్బులమధ్య మెరుపులా ప్రకాశించింది.

రెడ్ ఆర్మీ, దురాక్రమణదారులతో పోరాడి ఓడించుచున్నప్పుడు లెనిన్ ఫ్యాక్టరీకి తిరిగాడు. ప్రస్తుత స్థితిని నిలబెట్టుకోగల్గితే భవిష్యత్తంతా వారిదేనని చెప్పాడు. "మీ రిపబ్లిక్‌ను, మీలో ప్రతివాడూ నడుపనేర్చుకోవాలి" అన్నాడు. ప్రతి ఫ్యాక్టరీలో లెనిన్‌ను హర్షధ్వానులతో అభినందించారు.

ఒక ఫ్యాక్టరీలో తమ ఉత్సాహాన్ని ఆపుకోలేక పోయారు. అతను మాట్లాడటం అయిపోయిన పిదప కూడా లెనిన్ని యింటికి తీసుకుపోయే కారుదాకా వెంబడించారు. కార్మికుల ప్రశ్నలు వినడానికిగాను నెమ్మదిగా కారు వద్దకు వెళ్ళుతున్నాడు. ఎన్ని ప్రశ్నలు కురిపించారు! ఉత్సాహ రణగొణధ్వనిలో వారి ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్ప ప్రయత్నించాడు. గుంపును చీల్చుకుంటూ ఒక స్త్రీ

వచ్చింది. లెనిన్ చుట్టూ కార్మికులు ఇసుకరాలకుండా గుమిగూడారు. ఆ స్త్రీ లెనిన్ మీదికి ఉరికింది. కార్మిక, కర్షకుల శత్రువులు పంపారామెను. ఒక తుపాకి లాగి కార్మికుల ప్రేమపూజ్యనాయకునిపై ఒకసారి - రెండుసార్లు కాల్చింది.

అందరూ నిశ్చేష్టులయ్యారు. ఆ తర్వాత తమ నాయకునివైపుకు పరుగెత్తసాగారు;

"చంపేశారు"

"చంపారా?"

"ఎవరా కాల్చింది?"

"చావనీయకండి"

"చావలేదు"

లెనిన్ ఇంకా కదలకుండానే పడున్నాడు. అతనికి బాగా గాయాలు తగిలాయి. విచారగ్రస్తులైన కార్మికులు కారులో పడుకోబెట్టారు. కారు యింటికి పోయింది. ఇంటికి చేరగానే లెనిన్‌ను మోసుకెళ్ళబోయారు. కాని వేసే ప్రతి అడుగూ ఎంతో బాధాకరంగా వున్నా, లెనిన్ వద్దని నిరాకరించాడు.

ప్రపంచ పెట్టుబడిదారులు, లెనిన్‌పై తుపాకీ పేల్చారని వినగానే సంతోషించారు. కాని వారి కోరిక నెరవేరలేదు. లెనిన్ చనిపోలేదు. గుండ్లు శరీరంలోనే వుండి పోయాయి. కాని అతని శరీరం తట్టుకోగల్గింది. లెనిన్ చేయవలసిన కార్యం ఇంకా వుంది.

లెనిన్‌కు ప్రియస్నేహితుడునూ, గొప్ప రచయితా అయిన మాక్సింగోర్కీ లెనిన్‌ని సందర్శించాడు. లెనిన్ తన చేతిని ఉపయోగించలేని స్థితిలో, తల కదల్చలేని స్థితిలో వున్నాడు. గోర్కీ హత్యాప్రయత్నం గూర్చి ఎంతో మండిపడ్డాడు. కాని లెనిన్ ఆ విషయాన్ని తప్పించివేశాడు. లెనిన్ ఇలా అన్నాడు: "ప్రతివారూ తమ తమ దృక్పథాలననుసరించి పనిజేస్తారు."

ప్రపంచ మహాసంగ్రామం అయిపోయింది. కార్మిక-సైనికులు యుద్ధరంగాల నుండి తమ దేశాలకు తిరిగివచ్చారు. ఒకడు రెండు కాళ్ళతోనూ నడుస్తున్నాడు. కాని అందులో ఒకటి కొయ్యకాలు. ఒకడు యుద్ధములో కళ్ళు బోవడంవల్ల కర్ర నేలకు కొట్టుకుంటూ నడుస్తున్నాడు. "ఇక ఏంచేయాలి" అని సైనికులు ప్రశ్నించారు. "నా ఉద్యోగం పోయింది" అని మరో సైనికుడన్నాడు. " మనం తిరిగి వచ్చిన తర్వాత మనల్ని గురించి జాగ్రత్త తీసుకుంటామని వారు వాగ్దానంచేశారు" అన్నాడు మరొకడు. "నా పొలం కాజేశారు" అన్నాడు ఒక వ్యవసాయక సైనికుడు.

"మనం ఎందుకు పోరాడాం?"

"ధనికుల్ని మరింత ధనికులుగా చేయడానికి"

"మనం ఎవరితో పోరాడాం?"

"మనలాంటి కార్మికులతో, రైతులతో"

ఇదీ వారి సంభాషణ.

జర్మనీలో రష్యన్ కార్మికులలాగానే పెట్టుబడిదారులను బయటికి తరిమివేద్దామని యుద్ధరంగం నుండి తిరిగివచ్చిన సైనికులు ప్రయత్నించారు. కాని వారి బలం చాలలేదు. " విచారించకండి. ఇప్పుడు మనం ఓడిపోయాం. కాని శాశ్వతంగా గాదు. మనమే ఒకానొకరోజున విజేతలం కాగలం" అన్నారు జర్మన్ కార్మికులు.

ప్రపంచమంతటా సమ్మెలు జరిగాయి. ప్రతి దేశంలోనూ గొప్ప గొప్ప విజయాలకు కార్మిక, కర్షకులను నడిపించుచున్న సోవియటు యూనియన్ కమ్యూనిస్టు పార్టీల లాంటి పార్టీలను స్థాపించారు.

లెనిన్ నాయకత్వం క్రింద కమ్యూనిస్టు పార్టీలు ఐక్యమై "కమ్యూనిస్టు ఇంటర్నేషనల్" (అంతర్జాతీయ కమ్యూనిస్టుపార్టీ)ను స్థాపించాయి. "అన్ని దేశాలలోని కార్మిక, కర్షకులు ఒకటిగా నిలవాలి. ఆ విధంగానే మనం మంచి ప్రపంచాన్ని సాధించగలం" అన్నాడు లెనిన్.

లెనిన్ సందేశం ప్రపంచమంతటా వినబడింది. రష్యాలో అతని వాక్కు ప్రజల్ని కదల్చివేసి మంచి యిండ్లు, మంచి ఉచిత పాఠశాలలు, అందరికీ తిండి, బట్ట కలుగజేయడానికి ప్రజలు పాటుబడేట్లు చేసింది. లెనిన్ తండ్రి బీదలకు చదువు చెప్పాలని, రాయడం, చదవడం నేర్పాలని కోరుతుండేవాడు. కాని జారుకు ప్రజలు చదవడం,రాయడం తెలుసుకోవడం అంటే ఇష్టంలేదు. కార్మికుల భూమి, విజ్ఞానయుతులైన కార్మికులుంటేనే అభివృద్ధి చెందగలదని లెనిన్‌కు తెలుసు. ప్రజలు చదవడం, వ్రాయడం నేర్చుకొని తీరాలి. తమ స్వంత సమస్యలను అర్థం చేసుకోవాలి. వారికి జ్యోతి – విజ్ఞానమనే జ్యోతి కావాలి.

దండయాత్ర చేసిన సైన్యాలు నాశనం చేసిన రైలు రోడ్లను, పరిశ్రమలను బాగు చేయడానికి, నిర్మించడానికి విద్యుచ్ఛక్తి, ఇనుము, బొగ్గు కావాలి. "వైట్" సైన్యాలు తమకు దొరికిందల్లా పాడుచేశాయి. జారు రోజులలో వదలివేయబడిన పాత ఫ్యాక్టరీలు సైతం పనిచేయడంలేదు. వాటిచేత మళ్ళా పనిచేయించాలి. రైళ్ళను నడపాలి. ప్రజలకు తిండినీ, బట్టనూ సప్లయిచేయాలి. నాశనం చేయబడ్డవాటిని పునరుద్ధరించడమే గాక, పాత వ్యవసాయిక దేశాన్ని బ్రహ్మాండమైన పారిశ్రామిక దేశంగా మార్చాలంటే కొత్త ఫ్యాక్టరీలను నిర్మించాలని లెనిన్ తలచాడు. "కార్మిక పరిపాలనా, విద్యుచ్ఛక్తీ కలిపితే సోషలిజం వస్తుంది" అన్నాడొకసారి లెనిన్. కొత్తవీ, పెద్దవీ అయిన చాలా ఫ్యాక్టరీలలోని చక్రాలను

త్రిప్పడానికి మొదటి ప్లానును లెనిన్ వేశాడు. ప్రథమ పంచవర్ష మహా ప్రణాళికకు ఇది నాంది.

"నీవు చాలా ఎక్కువ పనిజేస్తున్నావ్ కామ్రేడ్!" అని లెనిన్ స్నేహితులతనిని హెచ్చరించారు.

"కామ్రేడ్ లెనిన్, మీరిలా పనిజేస్తే జబ్బు చేస్తుంది" అన్నారు అతనిని సందర్శింప వచ్చిన కార్మికులు.

"చేయవలసినదింకా చాలావుంది. నా సంగతి విచారించకండి." తన ఆరోగ్యాన్ని గురించి తాను లెక్కచేయకపోయినా ఇతరులను గురించి ఆదుర్దా పడేవాడు. మాక్సింగోర్కీని అతని ఊపిరితిత్తులకు అనువైన వాతావరణం గల ప్రదేశానికి పొమ్మని చెప్పాడు. రైతులు అతనికి బహుమానంగా ఫలహారాలు పంపేవారు. ఇది ఆయనకు కోపం తెప్పించింది. ఇది "ఎలా మాన్పను. తిరస్కరించి, తిరిగి పంపివేస్తే వాళ్ళు నొచ్చుకుంటారు". జబ్బుగా వున్న కామ్రేడ్స్‌కు అవి పంచిపెట్టే వాడు.

లెనిన్‌కు నిద్ర సరిగ్గా పట్టేదికాదు. తాత్కాలిక ప్రభుత్వ రోజులలో, మంచులో బయట పండుకొన్న ఫలితం కన్పించుతోంది. తుపాకి గుండ్ల దెబ్బలు శరీరాన్ని మరింత కృశింపజేశాయి.

లెనిన్ ఆరోగ్యం రోజురోజుకూ మరింత పాడవుతోంది. ప్రజలెంతో ఆదుర్దా పడేవారు. లెనిన్ గ్రామసీమకు ఆరోగ్యం నిమిత్తం వెళ్ళాడు. వీరా అతన్ని చూడటానికి తన బిడ్డను తీసుకువచ్చింది. చంటిబిడ్డ అతన్ని అభినందించాడు.

పరిశుభ్ర వాయువు లెనిన్ని తేరుకొనేటట్లుచేసింది. లెనిన్ ఆరోగ్యం కొంచెం కుదుటబడుతోందని ప్రజలకు తెలుస్తుంది. అమ్మయ్యా, అనుకొన్నారు వాళ్ళు. కాని అది ఎన్నాళ్ళో నిలువలేదు. ఇదివరకు కంటే త్వరత్వరగా రోగం వృద్ధి అయింది.

బిడ్డను నిమురుతూ లెనిన్ ఇలా అన్నాడు. "మాకంటే మీకు సౌఖ్యవంతమయిన జీవితం లభిస్తుంది". వీరా వైపుకు తిరిగి ఇలా అన్నాడు. "అయినా, ఈ పిల్లలను చూస్తే నాకు అసూయలేదు. చరిత్రకు దిగ్భ్రమనుగొల్పించే విషయాన్ని – సోషలిస్టు రాజ్యాన్ని–ఒకటి మనం సాధించాం". వీరా కొడుకును తాకుతూ "మీకోసమే చిన్న కామ్రేడ్ మేం సాధించింది" అన్నాడు లెనిన్.

1924 జనవరి 21వ తేదీన లెనిన్ మరణించాడు. ప్రపంచంలో స్వాతంత్ర్యాన్ని ప్రేమించే గొప్పదనాన్ని హర్షించే వారందరికీ ఈ వార్త పిడుగులా సోకింది. సోవియట్ యూనియన్ పెద్ద మరణోత్సవపు గుంపు అయిపోయింది. తమ

ప్రియనాయకుని, కామ్రేడ్ ఇల్యిచ్‌ను-కామ్రేడ్ లెనిన్‌ను చూడడానికి ప్రజాసామాన్యం రావడం మొదలెట్టింది.

"మనిషి పొట్టివాడే కాని చాలా గొప్పవాడు."

"అతని హృదయం ప్రపంచమంత విశాలమయింది."

"1905 నాటి లెనిన్ నాకు జ్ఞాపకం వస్తున్నాడు. అందరూ అంతా అయిపోయిందని భావిస్తుంటే అతడు మాకు తిరిగి ఆశ కలిగించాడు."

"ఎంత స్పష్టంగా చూడగలడు, ఎంత గాఢంగా ఆలోచించగలడు!" ఇదీ సంభాషణ.

నదులలో పైకి, క్రిందకీ తిరుగుతూ స్టీంబోటులు దుఃఖించాయి. కార్లు తమ విచారాన్ని ధ్వని చేయసాగాయి. కార్మిక మహాదేశమంతటా చనిపోయిన కామ్రేడ్ గౌరవార్థం-లెనిన్ గౌరవార్థం-ఒక్క క్షణం ప్రజలూ, బండ్లూ అన్నీ ఆగిపోయాయి. పిల్లలు, యంగ్‌పయనీర్లు వీరుని స్మారకార్థంగా అంత్యక్రియల సమయంలో పాడే పాటను పాడారు. ఆ పాట లెనిన్‌కు చాలా ఇష్టం.

లెనిన్ మరణం విని ప్రపంచమంతటా కార్మికులు విలపించారు.

"కాని, లెనిన్ కృషి జీవించే వుంటుంది." అన్నాడొక న్యూయార్కు కార్మికుడు.

"లెనిన్ ప్రారంభించినదాన్ని మనం కొనసాగించుదాం" అన్నాడు మోంటనా (అమెరికా సంయుక్తా రాష్ట్రాలలో ఒక రాష్ట్రం) లోని ఫ్లెంవటీవుడ్ వ్యవసాయదారు డొకడు.

'క్రాస్‌బీ'లోని 'మిన్నీసోటా' (అమెరికా) ఇనుప కార్మికుడొకడు ఇలా అన్నాడు. "లెనిన్ రెడ్‌స్టార్‌ను మనం అనుసరించుదాం".

'స్కాట్స్‌బరో'వద్ద 'అలాబామా' (అమెరికా) లోని ఒక నీగ్రో ఇలా అన్నాడు. "లెనిన్, ప్రపంచంలోని పీడిత ప్రజలందరి కోసమూ పోరాడాడు."

న్యూయార్కులో, న్యూజెర్సీలోని ఒక యూదు ఫర్‌వర్కర్ ఇలా అన్నాడు. "యూదులపై దాడిచేయడం అంటే కార్మికవర్గంపై దాడిచేయడం అని అతడన లేదా?"

జార్జియాలో, టర్పెంటైన్ క్యాంపులోని ఒక నీగ్రో కార్మికుడు ఇలా అన్నాడు. "లెనిన్ కార్యం ఇక్కడ సఫలమైనపుడు నీగ్రోలపై జరిగే అమానుషచర్యలు ఇక జరగవు."

ఆఫ్రికా బంగారు గనులలోని ఒక కాఫిర్ నీగ్రో ఇలా అన్నాడు. "నేను లెనిన్‌ను అనుసరించుతాను. ఇక నేను బానిసగా వుండలేను".

చైనా కూలీ ఒకడు ఎర్రజెండా నెగురవేసి "ఇది లెనిన్ జెండా, ఇది నా జెండా" అన్నాడు.

పెన్సిల్వేనియాలోని మెత్తని బొగ్గుగనులలోను, కెంటకీలోని గట్టి బొగ్గు గనులలోను, పండ్ల చెట్లతో గూడిన కాలిఫోర్నియా లోయలలోను, ఇంగ్లాండులోని చెప్పుల మిల్లులలోను, బట్టల మిల్లులోను, డిట్రోయిట్‌లోని మోటారు ఫ్యాక్టరీలలోను, చికాగో కసాయి ఫ్యాక్టరీలలోను కార్మికులు చేసిన సమ్మెలలో, పికెటింగులలో, పోరాటాలలో లెనిన్ ప్రతిబింబించాడు. జారు కోసక్ పోలీసులు కార్మికులను హత్యగావించినట్లే, పైనచెప్పిన ప్రదేశాలలో కూడ కార్మికులపై తుపాకీలు పేల్చబడినాయి. కార్మికులు హత్య గావించబడ్డారు. కాని లెనిన్ స్మృతి చెప్పేదేమంటే "లెనా బంగారు గనుల కార్మికులపై గావించిన హత్యలకు ప్రతీకారం తీసుకొన్నట్లే, ఈ అమెరికా కార్మికుల హత్యలకు కూడ పగతీర్చుకోబడుతుంది" అని.

"అలాగే బ్రిటీషు గని కార్మికులు ఒకానొక రోజున జయించి తీరుతారు."

"మేము కూడా. జిమ్‌కొనల్లీని జ్ఞాపకముంచుకోండి. లెనిన్ అతణ్ణెంతో ప్రేమించాడు. అతనిని ఇంగ్లీషు లార్డులే చంపారు" అన్నారు ఐరిష్ కార్మికులు.

సోవియట్ యూనియన్‌లో తన పాత స్నేహితుడు వొలోడ్యా మరణించడం ఇవాన్ చూశాడు. రష్యన్ కర్షకుల క్షేమానికి ఇవాన్ తీరిక లేకుండా పనిచేస్తున్నాడు. లెనిన్ చనిపోయాక, తను వొలోడ్యాను మొదటసారి కలిసికొన్న గ్రామానికి తిరిగి వెళ్ళాడు.

కొడుకు, యువ ఇవాన్ శత్రువులను తరిమివేయడంలో సహాయపడిన పిదప కొకిష్కినో గ్రామానికి వెళ్ళాడు. తన తండ్రిని గ్రామమంతా తిప్పాడు. తండ్రి కళ్ళు తుడుచుకొంటూ "ఇదేమైనా కలా? ఇదేనా మన పాతవూరు?" అని ప్రశ్నించాడు.

అతని బాల్య స్నేహితులు, యువక కాల స్నేహితులు నవ్వడం మొదలెట్టారు. "కొయ్యతోను, గడ్డితోను కట్టిన గుడిసెలు కన్పడటం లేదనా? కామ్రేడ్ ఇవాన్, నీవు తెల్లబోయేది" అన్నాడు.

"పడకగదిలో యజమానితోపాటు ఆవు కూడా నివసించడం లేదు గదూ?"

"బీదరైతుకు తమ గుడిసె చుట్టూ చేరడంత భూమీ, దానిచుట్టూ దొడ్డీ ఇప్పుడు లేవుగదూ?" అంటూ నవ్వడం మొదలెట్టారు.

"కాని ఇంకొకటి పాతది వున్నది" అన్నాడు కొడుకు ఇవాన్.

అది భూస్వామి ఇల్లు. తండ్రిని భూస్వామి ఇంటికి తీసుకుపోయాడు. కాని భూస్వామి అక్కడ లేడు. పచ్చగడ్డిమీద కూర్చొని కార్మికులు మాట్లాడుకొంటున్నారు. లోపల గదులు ఎలక్ట్రిక్ లైట్లతో నిండివున్నాయి. "ఇవి లెనిన్ లాంపులు" అన్నాడు

ముసలి రైతు. "మనకళ్ళు పోగొట్టి, పొగతో చంపే కిరసనాయిలు బుడ్లు, లాంతర్లు ఇక లేవు" అన్నాడతడు.

కార్మికులు చదివే గదిలోకి తండ్రిని తీసుకుపోయాడు కొడుకు ఇవాన్. గోడమీద వొలోడ్యా బొమ్మ – వ్లాడిమీర్ఇల్యిచ్ లెనిన్ బొమ్మ వుంది. ఇంకోచోట కామ్రేడ్ లెనిన్ 'బస్ట్' కూడా వుంది. "మన గురువు మహాగురువు, నాయకుడు" అన్నాడు ముసలి రైతు. "ఇది లెనిన్ కార్నర్" అంటూ మరొకటి చూపించాడు. మరోచోట కార్మికులు రేడియో వింటున్నారు. "జారు మనవాళ్ళ మాటల్ని మనలను విననిచ్చేవాడు కాడు. కాని ఇప్పుడు సత్యవాక్కులను, మధురవాక్కులను వింటున్నాం" అన్నాడా ముసలి రైతు.

ఆ ఇంట్లో షవర్‌బాత్స్ కూడా వున్నాయి. ఆటల పరికరాలు, ప్రదేశమూ వున్నాయి. పసిబిడ్డలకు శుభ్రమైన శిశుపోషణశాల (నర్సరీ) వుంది. శిశుపోషణ శాలకు తండ్రిని తీసుకుపోయాడు ఇవాన్. ఒక పడకలో పాలబుగ్గల నీలికళ్ళ పిల్లవాడు నిద్రపోతున్నాడు. బిడ్డ ఎర్రటి ముఖం పైకి సూర్యుని వెల్తురు సోకుతుంది. నవ్వుతూ పసిబిడ్డ మేల్కొన్నాడు. యువ ఇవాన్ వంక చేతులు చాపుతూ "నాన్నా, నాన్నా" అన్నాడు.

ముసలి ఇవాన్, తన మనమణ్ణి తన చేతుల్లోకి తీసుకొన్నాడు "లెనిన్ పేరే పెట్టుకొందాం. వొలోడ్యా అని పిలుద్దాం. వాళ్ళ నాయనమ్మ బ్రతికివుంటే ఎంత బాగుండేది. ఆమె కొడుక్కు శిశుపోషణశాల లేదు, పడకాలేదు" అన్నాడు తాత ఇవాన్. పిల్లవాణ్ణి నర్సుకు ఇచ్చివేశారు. నర్సు కుర్రాణ్ణి స్నానాలగదికి నడిపించింది. వాడే మధ్యాహ్న భోజనానికి తయారవడానికి చేతులు కాళ్ళూ కడుక్కున్నాడు. స్వంతంగా అతని తండ్రీ, తాత నది ఒడ్డుదాకా నడిచివెళ్ళారు. ఇక్కడ ఇనుప కంచెలు లేవిపుడు; ఇదే వారి యిల్లు, భూమి, ప్రపంచం.

నద్ది ఒడ్డున కొంతమంది పిల్లలు ఆడుకొంటున్నారు. నదిమీద ఒక పడవ తేలవేశారు. బోటుకు తెరచాపవుంది. తెరచాపపైన సుత్తి, ఒక కొడవలి చిహ్నం వుంది. సుత్తీ, కొడవలి చిహ్నానికి అర్థం రైతు కూలీల సమ్మేళనం. అందులో ఒక కుర్రాడు వాళ్ళ దగ్గరకు పరుగెత్తుకవచ్చాడు. యువక ఇవాన్ ఇలా అన్నాడు. "అబ్బాయి, ఇడుగో మీ పిల్లవాడు దుడ్డుముక్కలా వున్నాడు. ప్రకాశవంతమైన కండ్లు". తాత మనవణ్ణి కౌగలించుకొన్నాడు. "పీటర్, నీవు నా మనుమడివి. ఈ ప్రపంచం మీదే". "నీవూ, నీ తమ్ముడు వాలోడ్యాలాంటి వాళ్ళదే ఈ ప్రపంచం." "తాతోయ్! మరే, మరే నేను పెద్దవాణ్ణయ్యాక 'యంగ్‌పయనీర్' అవుతాను" అన్నాడు కుర్రాడు ఆదుర్దాగా.

"నీ బోటు పేరేమిటి?"

"అరోరా. విప్లవంలో మొదటి తుపాకి దెబ్బగొట్టిందే అలాంటిది" అంటూ కుర్రాడు ఆటలోకి పారిపొయ్యాడు.

తాత ఇలా అన్నాడు. "నాకు బాగా జ్ఞాపకం వుంది. నాకు బోటు కావాలని వుండేది. ఆ పెద్ద ఇంట్లో వున్న భూస్వామి కొడుక్కి బోటు వుండేది. కాని వాడు నన్ను దాన్ని ముట్టుకోనిచ్చేవాడు కాదు."

తర్వాత వాళ్ళు పొలాల్లోకి వెళ్ళారు. పూర్వం రైతులు భూస్వామికి బానిసత్వం చేసిన ప్రదేశం ఇది. యువక ఇవాన్ తండ్రికి పెద్ద ట్రాక్టర్ (మరనాగలి) చూపించాడు. 20 మంది రైతులు ఇరవై గుర్రాలతో దున్నేదానికంటే ఇది ఎక్కువ దున్నుతుందని చెప్పాడు. రైతులు పంటకోయడానికి కొడవళ్ళు పుచ్చుకొని నడుములు విరగ్గొట్టుకోరు. ఒక్క మెషిన్ వంద కొడవళ్ళు చేసే పనిచేస్తుంది. ఒక్క రైతు డ్రైవర్ సీట్‌లో కూర్చుని నడిపించితే చాలు.

"అవును. రైతులు ప్రపంచం నెత్తిమీదే కూర్చుంటున్నారు" అన్నాడు తండ్రి.

"అవును, భూమి రైతులకు, కూలీలకు చెందివుంది కాబట్టి కూర్చుంటారు" అన్నాడు కొడుకు. అమెరికాలో రైతు "నాకో ట్రాక్టరు కావాలి" అంటాడు.

"ఓకె. (సరే) నేను డబ్బు అప్పిస్తాను" అంటాడు మిష్టర్ డాలర్.

అమెరికను రైతు తన కృషితో సృష్టించిన డబ్బు అప్పుగా తీసుకొంటాడు. ఆ డబ్బుతో మళ్ళా తన కృషితోనే పంట పండించుతాడు. కాని ఆ పంట తింటానికి అతనికి ఉండదు.

"ఓకె. ఆ ట్రాక్టర్ నాకిచ్చేయి" అంటాడు మిష్టర్ డాలర్.

రైతు పొలాలను మిష్టర్ డాలర్ తనఖా వుంచుకొంటాడు. మార్కెట్టులో ధరలు పడిపోయాయి. తన పంటను అమ్మలేడు రైతు. తన తనఖాను వదలించు కోలేడు. పొలం కొనటానికి అప్పిచ్చిన మిష్టర్ డాలర్ ఋణాన్ని రైతు తీర్చలేడు.

"ఓకె, ఆ పొలం నాపేర రాసేయ్" అంటాడు మిష్టర్ డాలర్.

అమెరికన్ రైతు వ్యవసాయ కూలీ అవుతున్నాడు, లేదా పట్టణాలకు పోయి ఫ్యాక్టరీ కూలీ అయినా అవుతున్నాడు.

అయినా మిష్టర్ డాలర్ "ఓకె" అంటాడు.

సోవియట్ యూనియన్‌లో భూమిని పనిచేసే వారే తీసుకొంటారు. వాళ్ళే సాగుచేసుకొంటారు. వాళ్ళు పర్వతాలను దగ్గరకు తెస్తారు. గాలికి గొలుసులు వేస్తారు. నదుల ప్రవాహాన్ని అడ్డగిస్తారు. మళ్ళా మళ్ళా నదులను ప్రవహింపనిస్తారు (రైలురోడ్లు, విండ్ మిల్లు, ఆనకట్టలు).

ఒక కార్మికుడిలా అంటున్నాడు. "పూర్వం మనం బండి ఎక్కో, గుర్రమెక్కో గుంటలు, మెరకా పల్లాలువున్న రోడ్లమీద ప్రయాణం చేసేవాళ్ళం. మనం తయారు చేస్తున్న మోటార్లు నడవడానికి యిప్పుడు నున్నటి తారురోడ్లు వేస్తున్నాం. యిలా మనం పర్వతాలను దగ్గరకు తెస్తున్నాం."

"మనం పెద్ద పెద్ద విండ్ మిల్లుపెట్టి, గాలిని ఉపయోగించి గాలితో ధాన్యపు మరల చక్రాలు తిప్పిస్తున్నాం. ఒకానొకప్పుడు గాలికి బానిసలం, కాని ఇప్పుడదే మనకి బానిస. ప్రజలు ఇప్పుడు స్వతంత్రులు గాదు మరీ" అన్నాడు మరొకడు.

"నీపర్ నదిమీద బ్రహ్మాండమైన వంతెన (డామ్) కట్టాం. అది నదినీరు వృధాగా పోకుండా ఆపుతుంది. గర్జనచేసే విద్యుత్తునుండి విద్యుచ్ఛక్తి వేలకొలది కార్మికుల ఇండ్లకు లైటు ఇస్తోంది. ఫ్యాక్టరీ చక్రాలను తిప్పుతోంది. లెనిన్ అంచనా అమలులోకి వచ్చింది. ఈ నది విద్యుచ్ఛక్తి వల్ల 18,000,000 మంది శ్రమపడే కార్మికులకు విముక్తి కలిగింది." అన్నాడు మరొకడు.

అమెరికాలో ఫ్యాక్టరీలో ఒక క్రొత్త మిషన్‌ను పెట్టారనుకోండి. వేలకొలది కార్మికుల జీతాల కవర్ల మీద ఒక చిన్న చీటీ తగిలించుతారు. "మీరు పనిలోకి రానవసరం లేదు" అంటూ. ఇతర కార్మికులకు ఇలా చెప్తుతారు. "మీ జీతాలు 100కి 10 తగ్గిస్తున్నాం".

సోవియట్ యూనియన్‌లో యంత్రాలు కార్మికుల బానిసలు. యంత్రాలు మరిన్ని వస్తువులను తయారుచేస్తాయి. కార్మికులు తక్కువగంటలు పనిచేస్తారు. తక్కినకాలం చదవడం, అధ్యయనం చేయడం, ఆడుకోవడం, ప్రయాణాలు చేయడం, నాటకాలకు, సినిమాలకు పోవడం, స్నేహితులతో కాలం గడపడం, కుటుంబంతో ఉండటం-ఇలా గడిపివేస్తారు. ఎక్కువ వస్తువులు కార్మికులకే పోతాయిగానీ, అమెరికాలోలాగా ఏమీ పనిచేయని మిస్టర్ డాలర్‌కే అన్ని వస్తువులూ పోవు.

"ఇతర దేశాలతో కలియడమే గాక, ఆ దేశాలన్నింటినీ మించి పోవాలి అన్నాడు కామ్రేడ్ లెనిన్. మొదటి ప్లాను నుండి బ్రహ్మాండమైన పంచవర్ష ప్రణాళిక వృద్ధి అయింది. స్టాలిన్ ఆధ్వర్యాన బ్రహ్మాండమైన పరిశ్రమలనూ, వ్యవసాయాన్నీ నిర్మించే నూతన ప్రభుత్వం నడుస్తోంది. లెనిన్‌కు విశ్వాసపాత్రుడైన శిష్యుడగు స్టాలిన్ ప్రపంచ కార్మికులకు, కార్మిక ప్రభుత్వానికి నాయకుడయ్యాడు.

ప్రపంచయుద్ధకాలంలో పీటర్సుబర్గు పెట్రోగ్రాడ్‌గా మారింది. ఇప్పుడు కార్మికులు దానికి లెనిన్ గ్రాడ్ అని పేరు పెట్టారు. లెనిన్ జన్మస్థానమూ, బాల్యదశ గడపిన స్థలమూ అయిన 'సింబర్స్కు'ను 'యుల్యనావస్క్' అని పేరుపెట్టి, లెనిన్ పుట్టిన వంశానికి (యుల్యనావ్ వంశం గౌరవం) తెచ్చారు. లెనిన్, బాల్య

స్నేహితురాలు వీరా (కార్మిక స్త్రీ) యుల్యానావ్స్క్‌ను వదిలి లెనిన్ గ్రాడ్‌లో ఫ్యాక్టరీకి అధ్యక్షురాలుగా వెళ్ళింది. చలికాలంలో ఉన్నికోటూ, చెప్పులూ లేనందున బయటికి వెళ్ళకుండా ఇంట్లోనే కూర్చోనవసరంలేదు వీరా బిడ్డకు. ఒకప్పుడు ధనికుల పిల్లల ఆట ప్రదేశాలయిన మంచుతో కప్పిన కొండలకు వీరా కొడుకు ఇప్పుడు ప్రథమ ఠీవిగా వెళ్ళుతాడు.

"వీరా కొడుకు యంగ్ పయనీర్" కూడా. యంగ్ పయనీర్ల ఆశయం సోవియట్ రిపబ్లిక్ కోసం, పీడిత ప్రపంచంకోసం "అన్నివేళలా తయార్". తన మాతృభూమిలో కార్మికులు పొందుచున్న అభివృద్ధిని చూసి తమ శత్రువులు బాధపడుతున్నారనే విషయాన్ని తెలుసుకొనే వయస్సు వచ్చింది వీరా కొడుక్కి. సోవియట్ శత్రువులు "ఇది ఒక్క సంవత్సరం కన్నా ఎక్కువ నిలవదు" అనేవాళ్ళు. కాని లెనిన్ చచ్చిపోయే సరికే 7 ఏండ్లు నిలిచింది. ఇప్పటికి అది అనేక సంవత్సరాలు కూడా నిలిచింది.

"అది శాశ్వతంగా నిలుస్తుంది. మేము ఇక్కడ దానిని ఉదాహరణగా తీసుకొని అనుసరించుతాం." అంటాడొక అమెరికా కార్మికుడు. మిల్లు యజమాని కార్మికుల వైపుకు తిరిగి "ఓ! నీకలాంటి భావాలున్నాయా? నిన్ను లాఠీచార్జీ చేస్తున్నాం!" అని అంటాడు.

కార్మికులు జవాబు చెప్పారు. "నీవు చితకకొట్టేది. టొమాటోపళ్లు. కాని విప్లవాన్ని కొట్టలేవు."

బాస్ (యజమాని) కి పిచ్చెత్తి పోతుంది. కార్మికుల మాతృభూమి పైన విసిరివేసే మందుగుండుగా ఈ కార్మికుని తయారుచేయాలని ప్రయత్నించుతాడు.

కాని కార్మికులు ఇదవరకెన్నడూ ఎరుగనంత బాధపడుతున్నారు. తన ఇంటినుండి అప్పుడే వెళ్ళగొట్టబడిన ఒక కార్మికుడు "నేను యజమానికోసం పోరాడను" అన్నాడు. "నేనూ అంతే" అంటున్నాడు తిండికోసం వరసగా నిలబడిన కార్మికులలో ఒకడు. దేశమంతటా కాళ్ళరిగేటట్లు తిరిగిన ఇల్లూ వాకిలి లేని అబ్బాయి ఒకడు "డిటో" అన్నాడు. "డిటో" అన్నారు తిండి అడిగితే పోలీసు లాఠీదెబ్బలు పొందిన కార్మికులు. "డిటో" అన్నారు నాజీలచే చిత్రహింసకు గురి చేయబడిన జర్మను కార్మికులు. "ఇక్కడ మన జీవితం రోజురోజూ దుర్భరమై పోతున్నది. అక్కడ రష్యాలో జీవితం రోజురోజూ సుఖప్రదమౌతున్నది". అని అందరూ ఏకగ్రీవంగా అంగీకరించారు.

సోవియట్ యూనియన్‌ను రక్షించడానికి కార్మిక, కర్షకుల రెడ్ ఆర్మీ ఎప్పుడూ సిద్ధంగానే ఉంది. కార్మికులు పెట్టుబడిదారులను మళ్ళా ఫ్యాక్టరీల ఛాయకు రానీయరు. రైతులు మళ్ళా భూములను భూస్వాములచే లాక్కోనీయరు. వారు యుద్ధాన్ని కోరరు. సోవియట్ ప్రభుత్వం అన్ని విధాలా శాంతిని కాపాడ

ప్రయత్నించుతుంది. కాని కామ్రేడ్ స్టాలిన్ చెప్పిన ఈ మాటలతో సోవియట్ ప్రజలంతా ఏకీభవించుతారు.

"మేం ఇక ఇతరుల భూమి ఒక్క అడుగుకూడా కోరం. మేం మా భూమిలో ఒక్క అంగుళాన్ని కూడా వదులుకోం."

"కామ్రేడ్ స్టాలిన్ చెప్పింది నిజం. మేమూ మీతోనే వున్నాం" అన్నాడు అమెరికన్ కార్మికుడు.

"మమ్మల్ని కూడా లెక్కవేసుకోండి" అన్నాడు బ్రిటీషు కార్మికుడు.

హిందూదేశంలో ఇంగ్లాడు క్రింద పరిపాలింపబడే 40 కోట్ల జనులు "మీరు మీ పీడకులను వదిలించుకొన్నట్లే, మేముకూడా వదిలించుకొంటాము!" అని అన్నారు.

ఫ్రాన్సుచే పరిపాలింపబడే ఇండో చైనాలోని ఒక రైతు ఇలా అంటాడు. "రష్యన్ కార్మికులారా! మీ వెనుక మేం వున్నాం. మాకోసం కూడా మేం పోరాడుతాం."

పెట్టుబడిదారులకోసం బట్టలు నేసే, బొగ్గునుతవ్వే కార్మికులు కమ్యూనిస్టు పార్టీలో చేరుతున్నారు. " ఇది మన పార్టీ. ఇది నూతన జీవితానికి పోరాటాన్ని నడుపుతుంది. ఇది లెనిన్ పార్టీ" అన్నారు వాళ్ళు.

ఆకలిమంటలూ, భయంకర చిత్రహింస అమెరికా, జర్మనీ, జపాను, ఆఫ్రికా కార్మికుల గొంతు పిసుకుతున్నాయి. 1910లో రష్యా యొక్క నిరాశాపూరిత అంధకార దినాలలో, లెనిన్ "అధైర్యపడవద్దు" అని హెచ్చరించాడు. "అధైర్య పడవద్దు". "ఈ అంధకారం వెళ్ళిపోతుంది. ఈ బురదనీటి తరంగం అణగి పోతుంది. మనం మరో నూతన తరంగంలో తేలిపోతాం. శ్రామికవర్గ విప్లవం తిరిగి జయిస్తుంది." అన్న లెనిన్ కంఠం ప్రతిధ్వనించుతోంది.

అంధకారం గతించిపోయింది. నీపర్ నదీ శుభ్ర జలతరంగాలకు బురద నీళ్ళు లొంగిపోయాయి. ప్రజలకు స్పష్టజ్యోతిని ఇస్తున్నాదా జలం. కార్మికులు ఆ తరంగంపై తేలియాడుతున్నారు. శ్రామికవర్గ విప్లవం, కార్మిక విప్లవం విజయ వంతమైంది. కణం జ్వాలలలాగా మారింది! జ్వాల ఇతర దేశాలలో కూడా మండుతోంది. ప్రతి సంవత్సరం జనవరి 21 వ తేదీన కామ్రేడ్ లెనిన్ జ్ఞాపకార్థంగా కార్మికుల హృదయాలలో ఆ జ్వాల ప్రజ్వరిల్లుతోంది. కార్మికుల పిల్లలు, కామ్రేడ్ ఇల్యిచ్‌ను - లెనిన్‌ను- గురించిన పాటలు పాడతారు.

"కామ్రేడ్, కామ్రేడ్ లెనిన్
బీదలనే ప్రేమించెన్
ధనికులనే ద్వేషించెన్
నవంబరు ఏడవ తేదీనా
నడిపించెన్ (రష్యను) కార్మికులన్
మహా ధైర్యశాలిగా
మా లెనిన్ వీరుడూ

ఇట్టిధీరునీ మున్
కనివిని యెరుగముగా
లెనిన్ వీరపతాకన్
మింటికంటు నట్టులన్
ఎగురవేయు డెగురవేయుడీ!
కార్మిక యోధులమౌ మనమూ
పనిచేయుటయో చనిపోవుటయో
మన ధర్మముగా మన ధర్మముగా
దుర్భర దుర్దశ మనమూ
తొలగించిన యానాడూ
మా లెనిన్ పతాకం, విజయపతాకం
స్వర్గభూమిలో స్వచ్ఛకాంతితో
ఎగురుచుండునూ, స్వేచ్ఛగాన్
ఎగురు చుండునూ...

లెనిన్ జీవితంలో జ్ఞప్తి వుంచుకోవలసిన తేదీలు

1870 ఏప్రియల్ 2- వ్లాడిమీర్‌ఇల్యిచ్ యుల్యనావ్ (లెనిన్) సింబర్స్కులో (ఇప్పుడు దానిని యుల్యనావస్క్ అంటున్నారు) జన్మించాడు.

1879 ఆగస్టు: హైస్కూలులో చేరాడు.

1887 మే 2: లెనిన్ పెద్ద అన్న అలగ్జాండరును, మూడవ అలగ్జాండరు (జారు)ను హత్య చేయాలను ప్రయత్నంలో పాల్గొన్నందుకు ఉరిదీశారు.

1887 జూన్ 22: హైస్కూలులో ఉత్తీర్ణుడయ్యాడు.

1887 ఆగస్టు 25: కజాన్ యూనివర్శిటీ లా కాలేజీలో చేరాడు.

1887 డిసెంబరు 17: రహస్య మీటింగులో పాల్గొన్నందుకు యింకా 40 మంది కజాన్ యూనివర్శిటీ విద్యార్థులతోపాటు అరెస్టయ్యాడు.

1887 డిసెంబరు 19: యూనివర్శిటీ నుండి వెళ్ళగొట్టి తాతగారి ఎస్టేటు 'కొకుష్కిను'కు పంపారు.

1888–ఆకురాలుకాలం: కజాన్ తిరిగివచ్చాడు. కాని యూనివర్శిటీలో చేర్చుకోలేదు. కార్మిక గ్రూపులలో చేరి, మార్క్సు రచనలు పఠించనారంభించాడు.

1889–ఆకురాలు కాలంలో: కుటుంబంతో సహా 'సమారా'కు వెళ్ళాడు. అక్కడ చదువనారంభించాడు. యువక కార్మికులకు బోధింపసాగాడు.

1891 నవంబరు 27: పీటర్సుబర్గు యూనివర్శిటీలో ఎక్కువ మార్కులతో పరీక్ష ప్యాసయ్యాడు. లాయర్ డిగ్రీని సంపాదించాడు.

1892: 'సమారా' తిరిగివచ్చి ప్రాక్టీసు పెట్టాడు. కార్మిక సర్కిల్సులో బోధచేస్తూనే యున్నాడు.

1893: పీటర్సుబర్గులో నివసించి, పనిచేయడానికి వచ్చాడు. తన మొదటి గ్రంథం వ్రాశాడు.

1894: తన కాలాన్నంతా కార్మికులకు బోధచేయుటలోనూ, ఆర్గనైజు చేయుటలోనూ, వ్రాయుటలోనూ గడుపుతాడు. కార్మిక సర్కిల్సు అన్నిటిని ఒకే దృఢమైన పార్టీగా రష్యాలో ఐక్యపరచుతాడు.

1895 మే, సెప్టెంబరు: ప్రవాసంలో వున్న యితర రష్యన్ విప్లవనాయకులను కలిసికోడానికి స్విట్జర్లండు పోయాడు.

1895 నవంబరు: పీటర్సుబర్గుకు తిరిగివచ్చాడు. స్థానిక సోషల్ డెమాక్రటిక్ పార్టీకి నాయకుడయ్యాడు.

1895 డిశంబరు 20: పీటర్సుబర్గులో అరెస్టయ్యాడు.

1896: జైలులో.

1897 ఫిబ్రవరి10: సైబీరియాకు 3 ఏండ్ల ప్రవాసశిక్షకై పంపారు.

1897 మే 20: ఎన్సీ రాష్ట్రంలోని షుషెన్సుకోయీ గ్రామంలో ప్రవేశించి అక్కడే నివసించి పనిచేయ సంకల్పించుకున్నాడు.

1898: రష్యన్ సోషల్‌డెమాక్రటిక్ లేబరుపార్టీ ప్రథమ కాంగ్రెసు జరిగింది. లెనిన్ ప్రవాసంలో వున్నా పార్టీ పేపరయిన 'రజోత్యా గజిటా' (వర్కర్స్ జర్నల్ - కార్మిక పత్రిక) కు సంపాదకునిగా ఎన్నుకున్నారు.

1889 జూలై 22: తనతో ప్రవాసశిక్ష అనుభవించుచున్న నడ్జెడా కె. కృప స్కయాను వివాహమాడాడు.

1900 ఫిబ్రవరి11: ప్రవాసం అయిపోయి మధ్య రష్యాకు వచ్చాడు.

1900 జూన్ 3: పీటర్సుబర్గులో అరెస్టు-10 దినాల తరువాత విడుదల.

1900 జూలై 29: రష్యన్ భాషలో మొదటి ప్రధాన మార్క్సిస్టు పత్రిక “ఇస్క్రా” (కణం)ను ప్రకటించడానికిగాను జర్మనీ వెళ్ళాడు.

1900 డిశంబరు: “వాట్ ఈస్ టు బి డన్” (ఏం చెయ్యాలి) అనే సుప్రసిద్ధ గ్రంథాన్ని వ్రాశాడు.

1903 జూలై, ఆగస్టు: బ్రస్సెల్సులోనూ, లండనులోనూ జరిగిన రష్యన్ సోషల్ డెమాక్రటిక్ పార్టీ రెండవ సమావేశంలో పాల్గొన్నాడు. ఇచ్చటే పార్టీ బోల్షివిక్కులూ, మెన్షివిక్కులూ అని రెండు ముఠాలుగా చీలుతుంది. బోల్షివిక్కులకు లెనిన్ నాయకుడు.

1905 నవంబరు 20: మొదటి రష్యన్ విప్లవకాలంలో పీటర్సుబర్గుకు తిరిగి వచ్చాడు.

1907 మే: 9 పార్టీ ఐదవ కాంగ్రెసుకు లండను వెళ్ళాడు. యూరపులోనే వుండిపోయాడు. ప్రవాసంలో వుండికూడా బోల్షివిక్కులకు నాయకుడుగా తన పనిని నిర్వర్తించుతాడు.

1914 ఆగస్టు: ప్రపంచ మహాయుద్ధం ప్రారంభమైంది. ఆస్ట్రియాలో లెనిన్‌ను వెంటనే అరెస్టుచేసి స్విడ్జర్లాండుకు ప్రవాసం పంపారు.

1915 సెప్టెంబరు 5: అంతర్జాతీయవాదులు, విప్లవకారులూ అయిన సోషలిస్టుల కాన్ఫరెన్సు స్విడ్జర్లాండులోని జెమ్మెర్వాల్డులో జరిగింది. లెనిన్ దానిలో ప్రముఖ పాత్ర వహించాడు. యుద్ధ వ్యతిరేక పోరాటానికి నాయకత్వం వహించుతాడు.

1917 మార్చి 15: స్విడ్జర్లాండులోని జ్యూరిచ్‌లో వుండగా రష్యా విప్లవాన్ని గురించి, జారును కూలద్రోయడాన్ని గురించిన వార్త వింటాడు.

1917 ఏప్రియల్ 16: పెట్రోగ్రాడ్‌కు (పీటర్సుబర్గుకు కొత్తపేరు) వచ్చాడు. వేలకొలది కార్మికులు, సైనికులు హర్షధ్వానాలతో స్వాగతం ఇస్తారు.

1917 ఏప్రియల్, మే: బోల్షివిక్ కాన్ఫరెన్సులో పాల్గొన్నాడు. ఇక్కడ విప్లవాన్నింకా కొనసాగించాలనే అతని పాలసీ అంగీకరించబడింది.

1917 జులై, నవంబరు: అండర్‌గ్రౌండుకు పోవలసివచ్చింది. ఐనప్పటికీ బోల్షివిక్ పార్టీతో నిరంతరం సంబంధం వుంచుకుని దానిని నడిపారు.

1917 నవంబరు 6: మారువేషంతో బోల్షివిక్కు పార్టీ ప్రధాన కార్యాలయ మగు స్మాలెన్స్కి సంస్థకు వచ్చాడు. తిరుగుబాటు సన్నాహాలను నడిపాడు.

1918, 7: పెట్టుబడిదారీ ప్రభుత్వం కూలద్రోయబడింది. లెనిన్ ఆధ్వర్యాన సోవియటు ప్రభుత్వం స్థాపించబడింది.

1918 అగస్టు 30: లెనిన్ పై తుపాకి కాల్పులు జరిగాయి. గాయపడ్డాడు.

1919 మార్చి 2: కమ్యూనిస్టు ఇంటర్‌నేషనల్ మొదటి కాంగ్రెసును ప్రారంభించాడు.

1919 డిసెంబరు: మొదటిసారి తీవ్రంగా జబ్బుచేసింది.

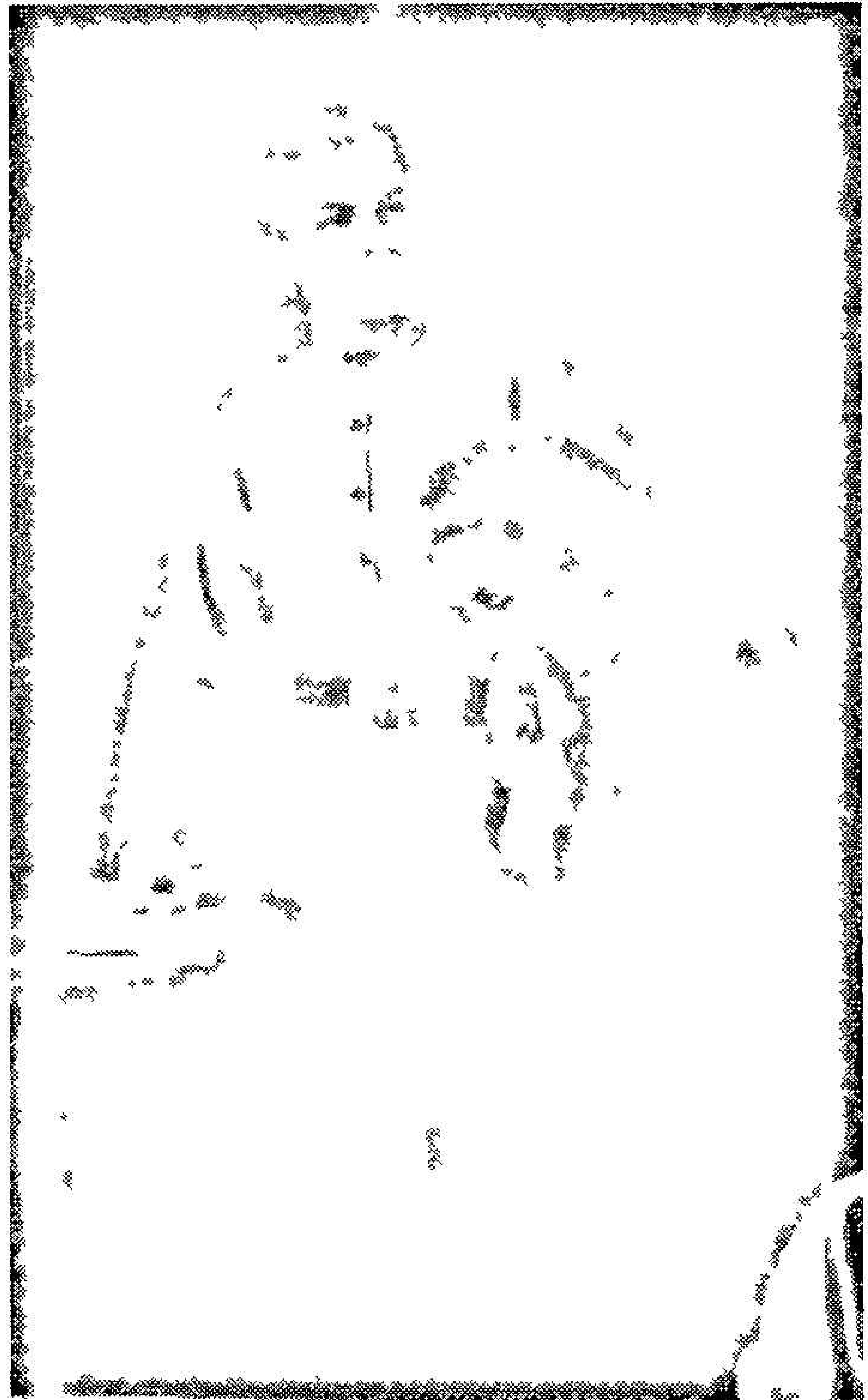
1922 మే 26: చాలా తీవ్రమైన జబ్బుచేసింది.

1922 నవంబరు 3: కమ్యూనిస్టు ఇంటర్నేషనల్ 4వ కాంగ్రెస్‌లో ఉపన్యసించాడు.

1922 నవంబరు 20: మాస్కో సోవియటు ముందు ఉపన్యాసం ఇస్తాడు. ఇదే తుది ఉపన్యాసం.

1924 జనవరి 21: వ్లాడిమీర్‌ఇల్యిచ్ లెనిన్, ప్రథమ సోవియట్ ప్రభుత్వ సంస్థాపకుడు. ప్రపంచ కార్మికులకు మహానాయకుడు, బోధకుడు మాస్కో సమీపంలోని గోర్కీ నగరంలో మరణించాడు.

'మనం ఆ పంథాను స్వీకరించేది లేదు'
లెనిన్‌పై 'బైలోషోవ్' గీసిన వర్ణచిత్రం

1887వ సం॥ శీతాకాలం రోజులలో ఒకనాడు వ్లాదిమీర్ లెనిన్ తన తల్లిని ఓదార్చుతున్న సందర్భం అది. అప్పుడే లెనిన్ పెద్దన్న అలెగ్జాండర్‌కి ఉరిశిక్ష అమలు చేశారని తెలిసింది. 'నరోద్నయా ఓల్యా' (ప్రజల ఆకాంక్ష) సొసైటీలో సభ్యుడిగా ఉంటూ రాజుపై హంతక దాడి చేసి పట్టుబడిన తర్వాత పరిస్థితి అది. వ్యక్తిగత హింసావాద పంథాను లెనిన్ తిరస్కరించాడు. మార్క్సిస్టు విప్లవ పంథాను అనుసరించాడు. ప్రజలలో ఉండే నిజమైన హీరోల్ని ప్రజా ఉద్యమాలకు నాయకత్వం వహించేలా తయారుచేయడం ద్వారా ఆ మార్గానికి కొత్త చేర్పునిచ్చాడు. కార్మికవర్గం మధ్య అద్భుతమైన రాజకీయ కృషి, నిర్మాణాత్మక కృషి సాగించారు. సామాజిక అభివృద్ధి క్రమంలో ముందున్న విప్లవశక్తులైన కార్మికవర్గం మధ్య ఈ కృషి చేశాడు. కార్మికవర్గాన్ని, రైతాంగాన్ని ఐక్యం చేసి శ్రామికవర్గ ఐక్య సంఘటన ద్వారా బలమైన మార్క్సిస్టు సిద్ధాంత పునాదితో కార్మికవర్గ పార్టీని నిర్మించాలన్న వినూత్న ఆలోచనను ప్రపంచాని కందించాడు.

V.I. LENIN

MANA LENIN

Tarimela Nagi Reddy Centenary Publication

"కామ్రేడ్, కామ్రేడ్ లెనిన్
బీదలనే ప్రేమించెన్
ధనికులనే ద్వేషించెన్
నవంబరు ఏడవ తేదీనా
నడిపించెన్ (రష్యను) కార్మికులన్
మహా ధైర్యశాలిగా
మా లెనిన్ వీరుడూ
ఇట్టిధీరునీ, మున్
కనివిని యెరుగముగా
లెనిన్ వీరపతాకన్
మింటికంటు నట్టులన్
ఎగురవేయు డెగరవేయుడీ!

కార్మిక యోధులమౌ మనమూ
పనిచేయుటయో చనిపోవుటయో
మన ధర్మముగా మన ధర్మముగా
దుర్భర దుర్దశ మనమూ
తొలగించిన యానాడూ
మా లెనిన్ పతాకం, విజయపతాకం
స్వర్గభూమిలో స్వచ్ఛకాంతితో
ఎగురుచుండునూ, స్వేచ్ఛగాన్

తరిమెల నాగిరెడ్డి మెమోరియల్ ట్రస్టు

Check List			
Book Number	DVK02M209	Date	25/04/22
Front Cover	yes	Back Cover	yes
Blank Pages	CJ, 4, 57		
Missing Pages	NO		
Prepared By	ch. Ramya	Cutting By	ch. Ramya
Scanned By	Mounika	Pages	61